

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uczelnia Lingwistyczno-Techniczna w Przasnyszu

Data przeprowadzenia wizytacji: **23-24 marca 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
2. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	34
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	37
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	41
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	46
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	50
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	53
Zalecenia:	55
4. Załączniki:	56
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	56

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Alina Orłowska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Beata Mikołajczyk, ekspert PKA
2. dr Dorota Guttfeld, ekspert PKA
3. mgr Beata Opala, członek PKA ds. pracodawców
4. Daria Kamrowska, ekspert ds. studenckich
5. mgr Magdalena Pawłowska-Tokarska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia w Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. PKA po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na kierunku. Poprzednia ocena odbyła się 8 czerwca 2017 r. (Uchwała 354/2017 z dnia 6 lipca 2017 r.) i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Wizytacja została przeprowadzona w trybie zdalnym.

Ocena programowa została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	- językoznawstwo – 68% - literaturoznawstwo – 32%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ¹ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- nauczycielska - tłumaczeniowa	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	70
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ²	-	2076-2106
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	83-84
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	97-99
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	92

2. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona
---	---

¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

² Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	przez zespół oceniający PKA³ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

³ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

W koncepcji kształcenia na kierunku filologia, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonym w Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu za cel główny obrano „wyposażenie absolwentów kierunku w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na satysfakcjonującą karierę zawodową związaną ze studiowanym kierunkiem i specjalizacją nauczycielską lub tłumaczeniową”. Już w tym zapisie rozpoczynającym raport samooceny dostrzegalna jest rozłączność w postrzeganiu kierunku oraz oferowanymi specjalizacjami. Koncepcja zakłada połączenie kształcenia filologicznego z rozwojem kompetencji praktycznych i społecznych skupionych na dwóch obszarach zawodowych – jednym jasno sprecyzowanym dzięki obowiązującym standardom działalności zawodowej w charakterze nauczyciela języka obcego (języka angielskiego lub języka rosyjskiego) oraz drugim, którego zakres określono bardzo szeroko, czyli działalności tłumaczeniowej. Ów bardzo szeroki zakres działalności zawodowej określonej jako tłumaczeniowa znajdujemy w opisie sylwetki absolwenta, w której mowa jest m.in. o umiejętności swobodnej komunikacji „w różnych sytuacjach zawodowych”. Równie szeroki jest katalog możliwych do podjęcia przez absolwentów ról zawodowych: „zawód tłumacza, asystenta do współpracy z partnerem zagranicznym, pracownika w instytucjach, w których wymagana jest umiejętność posługiwania językiem obcych w sytuacjach zawodowych”. Ponadto Uczelnia przedstawia listę instytucji, w których – dzięki zdobytych podczas studiów na ocenianym kierunku wiedzy i umiejętności – absolwenci specjalizacji tłumaczeniowej mogą znaleźć zatrudnienie. Są to: agencje reklamowe, wydawnictwa i redakcje czasopism obcojęzycznych, środki masowego przekazu, sektor usług, w których wymagana jest znajomość języka angielskiego lub języka rosyjskiego. Absolwenci tej specjalizacji są również przygotowani do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Nie wskazano przy tym obszarów owej działalności gospodarczej. Tak szeroki zakres pól i ról zawodowych nie może przełożyć się na stworzenie precyzyjnego katalogu „sytuacji zawodowych” oraz właściwych dla nich czynności zawodowych, które staną się szczegółowymi i konkretnymi celami kształcenia. Ponadto absolwenci mają posługiwać się technologiami informacyjnymi w sytuacjach zawodowych wchodzących w obszar działalności nauczycielskiej lub tłumaczeniowej.

Koncepcja kształcenia na kierunku jest spójna z misją Uczelni opartej na kształceniu praktycznych umiejętności językowych i technicznych. Jest zgodna również z polityką jakości Uczelni, którą w dużej mierze determinuje rozumienie jakości kształcenia jako dążenia do sprostania oczekiwaniom klientów (studentów).

W generycznej koncepcji kształcenia specjalizacji tłumaczeniowej Uczelnia określiła bardzo szeroko i niespecyficznie obszary działalności zawodowej absolwentów kierunku. Ze względu na nieprecyzyjny wykaz zawodów w ramach specjalizacji tłumaczeniowej, do wykonywania których według zapewnień Uczelni przygotowują studia na ocenianym kierunku, koncepcja kształcenia nie uwzględnia postępu w adekwatnych obszarach działalności zawodowej. Zgodnie z wypowiedziami przedstawicieli różnych grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uwaga koncentruje się w tym zakresie przede wszystkim na uwzględnianiu w koncepcji kształcenia postępu dokonującego się w obrębie rozwoju cyfrowych technologii komunikacyjnych oraz wspierających tłumaczenia. Natomiast koncepcja kształcenia nie uwzględnia we właściwy sposób postępu w obszarze działalności nauczycielskiej, gdyż

studia nie spełniają w pełni zdefiniowanych w rozporządzeniu ministra standardów kształcenia prowadzącego do zdobycia kwalifikacji nauczycielskich, które skonstruowano uwzględniając postęp tych dyscyplin nauki, które wzajemnie kooperując prowadzą do wykształcenia przygotowanego do pokonywania wyzwań stawianych współczesnej szkole nauczyciela. Stwierdzono niezgodność z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2021 r. poz. 890 z późn. zm.), zgodnie z którym kwalifikacje te może otrzymać osoba, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia na tym samym kierunku studiów, a Uczelnia prowadzi tylko studia pierwszego stopnia. Możliwa jest natomiast na studiach pierwszego stopnia realizacja określonej części standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, np. obejmująca kompetencje do nauczania w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, jak zaplanowała Uczelnia, co nie oznacza pełnej realizacji standardu w zakresie przygotowania merytorycznego do prowadzenia przedmiotu, ponieważ standard zakłada, że powinno ono odpowiadać 7 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji bez względu na etap edukacyjny, na którym wykonywany jest zawód nauczyciela. W tym kontekście niewłaściwa jest także zamieszczana na stronach internetowych Uczelni informacja, że absolwent kierunku tej specjalizacji może podjąć zatrudnienie w charakterze nauczyciela języka angielskiego lub rosyjskiego, w zależności od wybranej specjalności, w szkole podstawowej. Ponadto, również na stronie internetowej, Uczelnia nieprawidłowo informuje, iż absolwent może podjąć zatrudnienie w zawodzie nauczyciela na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. Powoływany akt nie ma zastosowania do kształcenia w szkole wyższej ani do nadawania kwalifikacji do nauczania przedmiotu. Kierunek został przyporządkowany do dwóch dyscyplin: językoznawstwa oraz literaturoznawstwa. Przyporządkowanie to jest właściwe, a obie dyscypliny w sposób tradycyjny stanowią podstawę kształcenia na kierunkach filologicznych. Za dyscyplinę wiodącą uznano językoznawstwo kierując się słusznym przekonaniem, iż to refleksja oraz perspektywa lingwistyczna w szerszym stopniu pozwala na realizację założonych celów kształcenia. Wymiar przyporządkowania kształcenia na kierunku do obu dyscyplin wyrażony w punktach ECTS kształtuje się następująco 123 ECTS/68% – językoznawstwo i 57 ECTS/32% – literaturoznawstwo. Przyporządkowania tego dokonano na podstawie analizy tzw. kierunkowych efektów uczenia się.

Koncepcja kształcenia, w szczególności w zakresie oczekiwanych przez pracodawców kompetencji społecznych przyszłych absolwentów, została opracowana w porozumieniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzeni na etapie tworzenia programu studiów ocenianego kierunku mieli wpływ na określenie kluczowych kompetencji poświadczanych u absolwentów na rynku pracy. Także interesariusze wewnętrzni – nauczyciele akademicy, w szczególności ci zaangażowani w pracę zespołu programowego oraz komisji ds. jakości kształcenia – współtworzyli koncepcję kształcenia oraz cele kształcenia, natomiast studenci uczestniczyli w tym procesie w formie opiniowania sformułowanych propozycji. Ponadto ogół studentów pośrednio wpływa na kształt programu studiów poprzez ocenianie poszczególnych zajęć w ankietach.

Uczelnia prowadzi na kierunku filologia kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak kształcenie to nie wynika z założonej koncepcji kształcenia oraz zdefiniowanych celów kształcenia. Wprowadzono je zgodnie z deklaracjami Uczelni kierując się potrzebami studentów mieszkających za granicą.

Poza zestawem efektów uczenia się dla kierunku sformułowano także grupę efektów uczenia się dla specjalności.

Pierwszy zestaw to określone w załączniku nr 1 do uchwały nr 5 Senatu Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu z dnia 23 września 2022 roku „kierunkowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku filologia o profilu praktycznym”. Generyczne efekty uczenia się są częściowo zgodne z koncepcją i celami kształcenia sformułowanymi dla kierunku. Odzwierciedlają one bowiem – w szczególności dla specjalizacji tłumaczeniowej – mało specyficzne i nieprecyzyjne cele kształcenia, w tym nieokreślony z właściwą precyzją katalog obszarów działalności zawodowej, do wykonywania których mają przygotowywać te studia. Efekty uczenia się zakładają zdobywanie przez studentów wiedzy i umiejętności zorientowanych na zastosowania praktyczne w działalności zawodowej nazwanej w większości tzw. kierunkowych efektów uczenia się jako działalność edukacyjna i wychowawcza lub działalność tłumaczeniowa. Pojawiają się także zapisy jeszcze mniej specyficzne, np. K1P_U12 („potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; ma umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z podejmowaniem działań zawodowych”), K1P_K01 („krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności, prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu” – gramatyczność sformułowania efektu oryginalna) czy K1P_K07 („aktywnego i samodzielnego podejmowania typowych zadań zawodowych – posiada podstawowe kompetencje społeczne i przestrzega zasad etyki zawodowej” – gramatyczność sformułowania efektu oryginalna). Ponadto w licznych tzw. kierunkowych efektach uczenia się sformułowano cele kształcenia dotyczące wiedzy i umiejętności z zakresu wychowania, zatem daleko wybiegających poza obszar dyscyplin nauki, do których przyporządkowano kierunek studiów. Ponadto w kierunkowych efektach uczenia się pojawiają się inne nieprawidłowości:

- np. mało precyzyjne sformułowania, np. K1P_U08 („potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii”) – brak sprecyzowania, jakie specjalistyczne terminologie będą celem kształcenia.
- w efektach tych skupiono się na terminologii, a nie zjawiskach centralnych dla kształcenia filologicznego, czyli na zrozumieniu procesów zachodzących podczas komunikacji oraz w języku, np. K1P_W03 („w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię z zakresu struktury fonetycznej, morfologicznej, syntaktycznej, semantycznej i pragmatycznej języka obcego oraz posiada niezbędne wiadomości realioznawcze o krajach z obszaru tego języka”).
- w jednym efekcie uczenia się połączono ze sobą wiedzę z zakresu dwóch odrębnych obszarów wiedzy, np. językoznawstwa (praca nad terminologią) oraz realioznawstwa, np. K1P_W03. Jest to zabieg merytorycznie nieuzasadniony.
- niektóre efekty uczenia się częściowo powielają swe treści: K1P_W03 oraz K1P_W05 („w zaawansowanym stopniu zna podstawową terminologię, właściwą dla językoznawstwa i literaturoznawstwa, związaną z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”).
- ich sformułowania są dla odbiorców niezrozumiałe, np. K1P_W08 („w zaawansowanym stopniu zna procesy akwizycji językowej, kompetencji komunikacyjnej na gruncie języka obcego jako nowego środka porozumiewania”), K1P_U07 („ma umiejętności językowe w zakresie literaturoznawstwa u językoznawstwa, właściwych dla filologii angielskiej lub rosyjskiej, zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na poziomie C1”), K1P_K03 („odpowiedniego określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania”).

Drugi zestaw efektów uczenia się to ustalone w załączniku nr 1 do uchwały nr 5 Senatu Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu z dnia 23 września 2022 roku efekty uczenia się dla obu

prowadzonych specjalizacji. Z ich przedstawienia w dokumencie (pojawia się zapis mówiący o ich odniesieniu się do kierunkowych efektów uczenia się) wywieść można, że ich rolą jest uszczegółowienie zapisów generycznych przedstawionych w kierunkowych efektach uczenia się.

I tak dla przykładu w grupie efektów uczenia się zdefiniowanych dla specjalności nauczycielskiej:

- efekt uczenia się dla *specjalności nauczycielskiej* N1P_W01 o brzmieniu „zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii oraz potrafi je odnieść do osobowego rozwoju dziecka lub ucznia” zgodnie z dokumentacją Uczelni odnosi się wprost do 3 kierunkowych efektów uczenia się: K1P_W01 („w zaawansowanym stopniu zna metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”), K1P_W02 („w zaawansowanym stopniu zna metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”), K1P_W03 („w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię z zakresu struktury fonetycznej, morfologicznej, syntaktycznej, semantycznej i pragmatycznej języka obcego oraz posiada niezbędne wiadomości realioznawcze o krajach z obszaru tego języka”).
- natomiast specjalizacyjny efekt uczenia się N1P_W03 sformułowany następująco „zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka. Rozumie zróżnicowane potrzeby rozwojowe uczniów. Zna sposoby dostosowania zadań edukacyjnych do etapu rozwoju” odnosi się do dwóch kierunkowych efektów uczenia się: K1P_W06 („ma wiedzę o metodyce wykonywania wybranych zadań, zna podstawowe procedury i dobre praktyki stosowane w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej w zakresie projektowania własnego rozwoju i awansu zawodowego”) oraz K1P_W11 („w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe cele, organizację i funkcjonowanie instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej oraz cechy i potrzeby ich odbiorców zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości”).
- odniesienie do kierunkowego efektu K1P_W06 wykazano także dla specjalizacyjnego efektu uczenia się N1P_W04 („zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie wychowania, uczenia się i nauczania oraz ich możliwości aplikacyjne w szczególności w zakresie uczenia się i nauczania języka obcego”).
- specjalistyczny efekt z zakresu umiejętności N1P_U02 o brzmieniu „potrafi odpowiednio dobierać środki dydaktyczne oraz diagnozować potrzeby indywidualne i grupowe w zakresie nauczania języków obcych, stosując odpowiednie metody pracy” przyporządkowano do dwóch kierunkowych efektów uczenia się: K1P_U11 („samodzielnie lub grupowo planuje i realizuje projekty z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”) i K1P_U12 („potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; ma umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z podejmowaniem działań zawodowych”).

W zestawie efektów uczenia się dla *specjalizacji tłumaczeniowej* odnaleźć można następujące przykładowe odwołania do efektów kierunkowych:

- efekt T1P_W01 „zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu translatoryki zorientowane na zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej tłumacza oraz zna podstawową terminologię z zakresu teorii i praktyki tłumaczeń, w tym tłumaczeń tekstów specjalistycznych” odniesiono do aż 4 kierunkowych efektów uczenia się: K1P_W01 („w zaawansowanym stopniu

zna metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”), K1P_W02 („w zaawansowanym stopniu zna metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu literaturoznawstwa”), K1P_W03 („w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię z zakresu struktury fonetycznej, morfologicznej, syntaktycznej, semantycznej i pragmatycznej języka obcego oraz posiada niezbędne wiadomości realioznawcze o krajach z obszaru tego języka”) oraz K1P_W06 („ma wiedzę o metodyce wykonywania wybranych zadań, zna podstawowe procedury i dobre praktyki stosowane w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej w zakresie projektowania własnego rozwoju i awansu zawodowego”).

- natomiast efekt T1P_W03 „zna i rozumie zjawisko wielokulturowości oraz społeczne i psychologiczne determinanty zachowań w procesie komunikacji, a także narzędzia służące skutecznemu komunikowaniu się w środowisku zróżnicowanym z uwzględnieniem środowiska biznesowego” przyporządkowano 3 kierunkowym efektom uczenia się: K1P_W03 („w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię z zakresu struktury fonetycznej, morfologicznej, syntaktycznej, semantycznej i pragmatycznej języka obcego oraz posiada niezbędne wiadomości realioznawcze o krajach z obszaru tego języka”), K1P_W05 („w zaawansowanym stopniu zna terminologię właściwą dla językoznawstwa, literaturoznawstwa, związaną z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”), K1P_W06 („ma wiedzę o metodyce wykonywania wybranych zadań, zna podstawowe procedury i dobre praktyki stosowane w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej w zakresie projektowania własnego rozwoju i awansu zawodowego”).
- efekt uczenia się z zakresu umiejętności T1P_U05 o brzmieniu „potrafi budować relacje komunikacyjną z przedstawicielami odrębnego kręgu kulturowego oraz rozwiązywać problemy komunikacyjne w zespołach wielokulturowych” zgodnie z informacjami w dokumentacji odnosi się do dwóch kierunkowych efektów uczenia się: K1P_U11 („samodzielnie lub grupowo planuje i realizuje projekty z wybraną sferą działalności zawodowej – edukacyjnej i wychowawczej lub tłumaczeniowej”) i K1P_U12 („potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; ma umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z podejmowaniem działań zawodowych”).

Efekty uczenia się dla *specjalizacji tłumaczeniowej* nie precyzują zapisów kierunkowych efektów uczenia się dotyczących zadań i czynności zawodowych. Użyto w nich bardzo ogólnych sformułowań typu „tłumaczenie tekstów specjalistycznych” (jakich?), „proces komunikowania się w środowisku zróżnicowanym z uwzględnieniem środowiska biznesowego” (jak zróżnicowanych?), „standardowe metody i narzędzia wykorzystywane w naukach filologicznych” (jakie?), „tłumaczenia, w tym obejmujące język specjalistyczny” (jaki?), „kanony translatoryki w organizacjach biznesowych, publicznych i społecznych” (jakie kanony? jakie organizacje?).

Niejasna jest zatem rola specjalizacyjnych efektów uczenia się. Ich odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się – jak wykazały powyższe przykłady – jest merytorycznie nieuzasadnione. Nie niwelują one również w przypadku *specjalizacji tłumaczeniowej* braku informacji dotyczących specyficzności w określaniu pól i ról zawodowych.

Ponadto pośród specjalistycznych efektów uczenia się odnaleźć można efekty sformułowane w sposób niezrozumiały, np. T1P_U04 („potrafi nobilitować stylistycznie tekst specjalistyczny zgodnie

z przyjętymi kanonami translatoryki w organizacjach biznesowych, publicznych i społecznych”) czy N1P_U05 („potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej”).

Efekty uczenia się założone dla kierunku są zgodne z 6. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacyjnej. Natomiast efekty specjalizacyjne tego warunku nie spełniają, gdyż nie określają – co ilustrują powyższe przykłady – stopnia zaawansowania i głębi wiedzy.

Wśród efektów dla kierunku uwzględniono również efekty, które mówią o osiągnięciu przez studentów poziomu biegłości językowej C1 według ESOKJ (K1P_U07) w zakresie języka kierunkowego oraz poziomu B2 (K1P_U10) w zakresie drugiego języka obcego, niebędącego językiem studiów.

Podobnie jak efekty uczenia się dla kierunku także szczegółowe efekty uczenia się odnoszą się bardzo ogólnie i niespecyficznie do zastosowania wiedzy czy umiejętności w sferach działalności zawodowej, np. dla zajęć *PNJR – gramatyka praktyczna*: JRS1_K02 („jest gotów aktywnie i samodzielnie podejmować typowe zadania zawodowe”).

Ponadto szczegółowe efekty uczenia się wykazują następujące uchybienia:

1. szczegółowe efekty uczenia się powielają zapisy generycznych efektów uczenia się, przykładowo:
 - w ramach *praktycznej nauki języka angielskiego: słuchanie i mówienie*, wszystkie sformułowane w karcie zajęć efekty uczenia się są identyczne w sformułowaniu z kierunkowymi efektami uczenia się (SM_W03 powiela K1P_W10, SM_U01 powiela K1P_U02, SM_U02 powiela K1P_U08, SM_U03 K1P_U09, SM_U04 – K1P_U1, a także odpowiednio SM_K01 jest identyczny jak K1P_K03, SM_K02 jak K1P_U04, a SM_K03 jak K1P_K05);
 - w ramach *wstępu do językoznawstwa* (fil. ang.) efekt WDJ_W01 powiela zapis K1P_W01, a WDJ_K01 jest identyczny jak K1P_K03;
 - w ramach *gramatyki opisowej języka rosyjskiego* efekt GO_K02 jest dosłownym powtórzeniem efektu K_K02;
 - w ramach przedmiotu *PNJA-fonetyka* wszystkie (dwa) szczegółowe efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych są wiernym powieleniem efektów kierunkowych.
2. brak jest korelacji między kierunkowymi efektami uczenia się i efektami sformułowanymi dla zajęć, np. wskazane w kartach poszczególnych zajęć efekty uczenia nie prowadzą w sposób bezpośredni do osiągnięcia wskazanych w te same karty efektów generycznych, przykładowo:
 - *PNJA – pisanie i czytanie* (fil. ang. rok I / semestr 1, 2): JAPC_W01 (“w zaawansowanym stopniu zna i stosuje strategie pisania tekstów w języku angielskim”) nie prowadzi do realizacji K1P_W07; JAPC_W02 („w zaawansowanym stopniu zna i stosuje dobór formy, tezy i tematu do napisania tekstu w języku angielskim”) do K1P_W06, a JAPC_U04 („potrafi napisać krótkie opowiadanie w postaci komentarza, opisu wydarzenia i przedstawienia miejsca”) do K1P_U04;
 - *PNJA-fonetyka*: PF_W01 („artykułuje i rozróżnia dźwięki angielskie (wymowa brytyjska)”) nie koreluje z K1P_W03; PF_U02 („potrafi zastosować we własnych wypowiedziach poprawną artykulację dźwięków w języku angielskim”) – nie koreluje z K1P_U04; PF_U03 („potrafi stosować w wypowiedziach akcent w wyrazie, akcent zdaniowy, intonację, łączenie pomiędzy wyrazami”) – nie koreluje z K1P_U03, a PF_U04 („potrafi w wypowiedziach ustnych właściwie artykułować najczęściej spotykane suffixy”) – nie koreluje z K1P_U04;
 - *PNJA – gramatyka praktyczna*: PG_U03 („potrafi przyswajać i praktycznie wykorzystywać różne metody przyswajania wiedzy z zakresu gramatyki języka angielskiego”) nie prowadzi do realizacji K1P_U11;

- *wiedza o akwizycji i nauczaniu języka* (fil. ang.): WAN_W1 („w zaawansowanym stopniu zna podstawową terminologię z dziedzin pokrewnych dla wiedzy o akwizycji języka (psychologia, pedagogika, propedeutyka, filologia, neurologia, filozofia języka), ma zaawansowaną wiedzę o wybranych zagadnieniach językowych w aspekcie porównawczym, ma świadomość kompleksowej natury języka, jego akwizycji i zmienności historycznej oraz praktycznych sposobów wykorzystania tej wiedzy) nie prowadzi do realizacji ani K1P_W06 ani K1P_W09;
 - *historia literatury rosyjskiej*: HLR_W01 („w zaawansowanym stopniu dysponuje wiedzą z zakresu historii rosyjskiej od piśmiennictwa Rusi Kijowskiej od literatury rosyjskiej pierwszej połowy XIX w.”) nie koreluje z K1P_W05;
 - *gramatyka opisowa języka rosyjskiego*: GO_W02 („w zaawansowanym stopniu ma uporządkowaną wiedzę o dominujących cechach kategorii gramatycznych na zasadach antropocentryzmu”) nie prowadzi do realizacji K1P_W04, a GO_U04 („posiada umiejętności ułożenia i wykorzystania paszportu gramatycznego języka rosyjskiego”) do realizacji K1P_U05;
 - *historia i realizacja krajów obszaru języka angielskiego*: HR_U06 („potrafi posługiwać się strategiami uczenia się języka oraz potrafi wykorzystać odpowiednie strategie dla wykonania powierzonego mu zadania”) nie prowadzi do uzyskania efektu kierunkowego. K1P_W07;
 - *PNJR pisanie i czytanie* (fil. ros./rok I, semestr 2): JRPC_W01 („student zna język rosyjski na poziomie zgodnym z opisem standardu kształcenia językowego dla studiów filologicznych pierwszego stopnia (B1-B2)”) nie prowadzi do uzyskania efektu K1P_W04, natomiast JRPC_U01 („potrafi sformułować wypowiedź pisemną związaną z tematyką zajęć, w odpowiednim rejestrze i przy użyciu odpowiedniego słownictwa”) nie prowadzi do osiągnięcia efektów K1P_U03 oraz K1P_U11.
3. efekty uczenia się sformułowane dla zajęć, nie zawierają elementów praktycznego zastosowania wiedzy, mimo iż odwołują się do kierunkowych efektów uczenia się praktyczne zastosowanie tej wiedzy podkreślają, dla przykładu:
- *historia literatury anglojęzycznej* (rok I): HLA_W01 („w zaawansowanym stopniu zna najważniejsze dzieła literatury Wysp Brytyjskich oraz ich kontekstem historyczno-kulturowym i wie, jak wykorzystać posiadaną wiedzę do analizy i interpretacji wybranych utworów”) koresponduje z K1P_W02, HLA_W02 („w zaawansowanym stopniu zna terminologię z zakresu literaturoznawstwa”) – odnosi się do K1P_W05;
 - *historia i realizacja krajów obszaru języka angielskiego*: HR_U01 („potrafi prawidłowo posługiwać się terminologią niezbędną do analizy tekstów w języku angielskim”) ma prowadzić do realizacji efektu K1P_W03, a HR_U06 („potrafi posługiwać się strategiami uczenia się języka oraz potrafi wykorzystać odpowiednie strategie dla wykonania powierzonego mu zadania”) – nie prowadzi do uzyskania efektu kierunkowego K1P_W07.
4. Efekty uczenia się zdefiniowane dla zajęć są sformułowane w sposób zbyt szeroki, np.:
- *fonetyka* (fil. angielska, rok 1) efekt „[student] rozumie wypowiedzi ustne rodowitego Brytyjczyka **lub osoby posługującej się innym wariantem języka angielskiego**” jest zbyt niedookreślony, by można go było w sposób porównywalny i efektywny zweryfikować
 - *przedsiębiorczość dla filologów* (fil. angielska, rok 1) [student] „zna i rozumie podstawowe cele, organizację i funkcjonowanie instytucji, **w których zamierza podjąć pracę**”
5. Efekty uczenia się zdefiniowane dla zajęć zawierają błędy, uniemożliwiające ich weryfikację w przewidziany sposób: np.
- niektóre efekty dla zajęć *tłumaczenie ustne* (fil. angielska, rok 3) mówią o przekładach z języka niemieckiego, co uniemożliwia ich łączną weryfikację wraz z innymi efektami.

6. efekty uczenia się zdefiniowane dla zajęć są sformułowane w sposób niezrozumiały, np.:

- *PNJA – gramatyka praktyczna*: PG_U03 („potrafi przyswajać i praktycznie wykorzystywać różne metody przyswajania wiedzy z zakresu gramatyki języka angielskiego”);
- *wiedza o akwizycji i nauczaniu języka* (fil. ang.): WAN_U01 („potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje teoretyczne z wiedzy przedmiotowej, dotyczącej przedmiotu Wiedza o akwizycji języka obcego, przy zastosowaniu właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, umie wykorzystywać poznaną wiedzę i rozwijać umiejętności profesjonalne związane z wybraną sferą działalności zawodowej, potrafi wykorzystywać umiejętności pozwalające na planowanie i realizację uczenia się”);
- *umiejętności zintegrowane* (fil. ang.): PZ_W01 („w zaawansowanym stopniu zna podstawową terminologię związaną z treściami programowymi”), PZ_U02 („potrafi analizować poglądy innych autorów, wyciągać z nich wnioski oraz prowadzić merytoryczną dyskusję na podane tematy”), PZ_U04 („potrafi wykorzystywać różne programy i kanały komunikacyjne w celu realizacji celów kształcenia”), PZ_U05 („potrafi przedstawiać swoją opinię na forum grupy oraz uzasadniać swoje stanowisko z wykorzystaniem języka dyscypliny (językoznawstwo)”).

Problem z formułowaniem efektów dotyczy również przygotowania do pełnienia roli nauczyciela języka obcego w ramach specjalizacji nauczycielskiej. W odniesieniu do standardu w niektórych przypadkach są niekompletne (np. w sylabusie *emisji głosu*), w innych redundantne (np. dla zajęć *dydaktyka języka rosyjskiego w szkole podstawowej*), w jeszcze innych zostały w sposób autorski przez Uczelnię przekształcone i przyporządkowane do grup kilku efektów ze standardu jednocześnie, co nie jest działaniem właściwym (np. w sylabusie *dydaktyki języka angielskiego w szkole podstawowej*), gdyż uniemożliwia to weryfikację kompletu efektów standardu. Stwierdzono również, dla zajęć objętych standardem, brak różnicowania i progresji efektów na kolejnych etapach realizacji zajęć wielosemestralnych, gdzie komplet efektów student osiąga już na pierwszym etapie.

Wszystkie powyższe nieprawidłowości w formułowaniu efektów uczenia się niosą z sobą konsekwencje dla stworzenia systemu ich weryfikacji. Sformułowania zbyt szerokie, stosujące np. w odniesieniu do zajęć zapisy efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku, ich częsta niezrozumiałość nie pozwalają na stworzenie pełnego i adekwatnego systemu ich weryfikacji

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Nie sformułowano homogenicznej koncepcji kształcenia na kierunku. Cele stawiane przed kształceniem na kierunku filologia są bardzo ogólnikowe i stosunkowo mało specyficzne dla kształcenia filologicznego. Poza – niespełniającym wymagań ustalonych w dokumentach regulujących to kształcenie – przygotowaniem do zawodu nauczyciela, wskazano również kształcenie w zakresie translatorskim. W jego ramach określono w sposób niezwykle szeroki oraz wysoce nieprecyzyjny wykaz pól, czynności i zadań zawodowych, do wykonywania których powinno przygotować kształcenie na tym kierunku. Taka ogólnie nakreślona koncepcja i cele kształcenia są zgodne z strategią rozwoju Uczelni. Kierunek przyporządkowano do dwóch dyscyplin naukowych: językoznawstwa i literaturoznawstwa i to przyporządkowanie jest merytorycznie właściwe dla kształcenia filologicznego. Interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni (studenci, ogół nauczycieli akademickich) mają wpływ na rozwój koncepcji

kształcenia na kierunku oraz zmiany programowe. Efekty uczenia odzwierciedlają generyczną koncepcję kształcenia, nie wskazują konkretnych sfer czy kontekstów zawodowych, których dotyczą. Także z tego względu nie odpowiadają też profilowi praktycznemu, zarówno na poziomie kierunku, jak i na poziomie specjalności. Efekty nie opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny oraz pozwalający na stworzenie adekwatnego systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które mają być osiągnięte przez studentów. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć zawierają wiele niespójności, nie są uszczegółowione i w bardzo licznych przypadkach powielają te sformułowane dla kierunku.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z tego, iż koncepcja kształcenia i efekty uczenia się cechują się następującymi nieprawidłowościami:

1. zbyt dużego stopnia ogólności i niespójności koncepcji kształcenia na kierunku filologia;
2. nieuwzględnienia praktycznego zastosowania wiedzy w przygotowaniu do działalności zawodowej związanej z kierunkiem w obrębie dyscyplin, do których kierunku został przyporządkowany;
3. niezgodnego ze standardem założenia w koncepcji kształcenia zakładającego nadawanie kwalifikacji do nauczania języka angielskiego absolwentowi po ukończeniu studiów pierwszego stopnia;
4. nieuwzględniania kompletu efektów uczenia się ze standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
5. braku progresji/ zróżnicowania efektów uczenia się osiągniętych na kolejnych etapach realizacji zajęć wielosemestralnych;
6. ogólnego formułowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, które nie określają specyficznego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które powinny być podczas tych zajęć osiągnięte przez studentów;
7. sformułowania efektów uczenia się w sposób niezrozumiały;
8. nieweryfikowalności tych efektów uczenia się, które zostały określone w sposób niejasny i niezrozumiały.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Uszczegółowienie i uspoźnienie koncepcji kształcenia na kierunku filologia z uwzględnieniem zamkniętej listy zawodów, do których przygotowuje w sposób celowy program kształcenia na kierunku;
2. Powiązanie koncepcji kształcenia na specjalności nauczycielskiej ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu;
3. Dostosowanie efektów uczenia się dla specjalizacji nauczycielskiej do wymogów określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. Sformułowanie efektów uczenia się tak, aby w pełny sposób odzwierciedlały progresję/ zróżnicowania osiągania założonych efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych na kolejnych etapach ich realizacji;

5. Uszczegółowienie efektów uczenia się dla zajęć/grup zajęć tak, aby określały specyficzny zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które powinny być podczas tych zajęć osiągnięte przez studentów;
6. Formułowania efektów uczenia się w sposób zrozumiały;
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku filologia w dużej mierze nie odpowiadają bardzo ogólnie sformułowanej koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się. Ze względu na nieostre (zbyt szerokie) wskazania na role zawodowe w specjalności translatorskiej nie prowadzą w pełni do nabycia odpowiednich kompetencji zawodowych.

W przypadku licznych zajęć treści programowe są w całości niezgodne ze sformułowanymi dla tych zajęć szczegółowymi efektami uczenia się. Przykładowo: dla zajęć *PNJA-fonetyka*, dla następujących 5 szczegółowych efektów uczenia się (są to wszystkie efekty uczenia się przewidziane dla tego zajęcia): PF_W01 („biegle posługuje się terminologią z zakresu struktury fonetycznej”), PF_U01 („potrafi wykorzystywać zaawansowane techniki komunikacyjne i informacyjne w wykonywaniu wyznaczonych zadań”), PF_U02 („potrafi samodzielnie analizować cel i znaczenie wypowiedzi w języku dyscypliny”), PF_U03 („potrafi samodzielnie wyznaczać dalszy kierunek poszerzania wiedzy z zakresu poprawnej artykulacji języka angielskiego brytyjskiego”) oraz PF_K01 („potrafi rozpoznać rozpoznawać swoje silne i słabe strony pod kątem artykulacji języka dyscypliny”) w karcie zajęcia wskazano następujące, nie mające żadnego związku z efektami uczenia się, treści programowe: „prowadzenie do kursu (omówienie treści kursu, efektów kształcenia, metod i kryteriów ewaluacji), poprawne stosowanie akcentu w czasownikach frazowych, praktyczne wykorzystanie nacisku w wyrazach funkcyjnych, rodzaje i charakterystyka spółgłosek sylabicznych, cechy płynnej wymowy: dźwięki łączące, formy skrócone, elipsa, pomijanie spółgłosek artykulacja większych jednostek mowy w konwersacjach.”

Ponadto często treści programowe nie umożliwiają w pełni osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się: np. w ramach zajęć *PNJR pisanie i czytanie* (fil. rosyjska, rok 1) sformułowano efekt „zna język rosyjski na poziomie zgodnym z opisem standardu kształcenia językowego dla studiów filologicznych pierwszego stopnia (B1-B2)” w treściach nie odnajdujemy żadnych elementów owego „standardu kształcenia językowego”. Treści programowe, czyli 8 skrótowo sformułowanych zakresów tematycznych (np. „konflikty wojenne w mediach”), są w części adekwatne jedynie do efektu JRPC_U01 („powinien sformułować wypowiedź pisemną związaną z tematyką zajęć, w odpowiednim rejestrze i przy użyciu odpowiedniego słownictwa”). Zupełnie nie korespondują natomiast z pozostałymi efektami uczenia się: JRPC_U02 („potrafi wyrażać opinie (samodzielne lub w nawiązaniu do dyskusji) na temat analizowanych tekstów”), JRPC_K01 („rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie”), JRPC_K02 („potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania”). Treści programowe (nota bene zastosowane zapisy wskazują na formę dydaktyczną, a nie treść kształcenia) zajęć *PNJA-gramatyka* (fil. angielska – nauczycielska) nie prowadzą do osiągnięcia obu założonych dla zajęć efektów uczenia się z zakresu wiedzy OG_W01 oraz PG_W02). Wskazane w ramach zajęć *PNJA-pisanie i czytanie* (fil. angielska – nauczycielska) treści programowe nie

prowadzą do uzyskania przez studentów jedyne go efektu uczenia się z kategorii wiedzy PPC_W01, a także efektu PPC_U01. Szczegółowo sformułowane treści programowe zajęć *PNJA – umiejętności zintegrowane* (fil. ang. – specjalizacja nauczycielska) prowadzą do większości sformułowanych dla tych zajęć efektów uczenia się. Nie korespondują w żaden sposób z dziewięcioma kolejnymi efektami szczegółowymi (UZ_W02, UZ_W03, UZ_W04, UZ_U01, UZ_U02, UZ_U04, UZ_U05, UZ_U07, UZ_U08). Kolejnym istotnym błędem występującym w sylabusach jest mylenie treści programowych z np. formami dydaktycznymi lub opisem działań podejmowanych na zajęciach. I tak dla przykładu: treści programowe dla zajęć *pisanie akademickie* (fil. angielska) sformułowano w części jako metody dydaktyczne – „Ćwiczenia mające na celu rozwinięcie umiejętności napisania pełnego eseju ekspozycyjnego i argumentacyjnego. Ćwiczenia mające na celu rozwinięcie poprawności językowej konstrukcji gramatycznych, słownictwa akademickiego w zależności do potrzeb. Ćwiczenia mające na celu rozwinięcie umiejętności parafrazowania krótkich tekstów akademickich, unikanie plagiatowania. Ćwiczenia mające na celu rozwijanie umiejętności pisania dłuższych tekstów na poziomie akademickim”. Podobnie dzieje się w przypadku części treści programowych wskazanych dla zajęć *PNJA – umiejętności zintegrowane* (fil. ang. – specjalizacja nauczycielska), np. „Słuchanie ze zrozumieniem nagrań wypowiedzi rodzimych użytkowników języka angielskiego w kontekście ogólnym, dydaktycznym i pedagogiczno-psychologicznym. Omówienie oraz przeprowadzenie odpowiednich ćwiczeń użycia języka angielskiego w celu nauczania następujących zagadnień: Unreal Past, Subjunctive Mood.” Zamiast wskazania treści programowych w karcie zajęć nakreślono plan (częściowo także metody dydaktyczne) pracy w ich ramach, np. zajęcia *seminarium dyplomowe* (specjalność nauczycielska): „Przedstawienie wymagań, problematyki zajęć, planu pracy grupy seminaryjnej. Omówienie aplikacyjności prac dyplomowych. Analiza tekstów literackich z dyskusją. Przedstawienie tematyki prac dyplomowych, dyskusja nad ich zakresem, zawężenie tematyki do potrzeb pracy licencjackiej. Zastosowanie poszczególnych metodologii literaturoznawczych w analizie tekstów literackich – dyskusja. Zastosowanie metodologii w analizie dzieł literatury wybranych przez studentów – dyskusja. Przedstawienie literatury fachowej zebranej przez studentów – indywidualne konsultacje. Przedstawienie przez studentów głównych tez swoich prac wraz z dyskusją w grupie. Konsultacje indywidualne dotyczące stopnia zaawansowania pracy nad poszczególnymi pracami dyplomowymi (praca zgodna z terminarzem pracy grupy), wprowadzanie korekt”.

Treści programowe poza bardzo ogólnymi sformułowaniami często powielanymi z generycznych efektów uczenia się, nie uwzględniają praktycznego zastosowania wiedzy w działalności zawodowej specyficznej dla kierunku, np. „omawiane tematy mogą być wykorzystane w nauczaniu j. angielskiego” (*historia literatury anglojęzycznej*, rok 3).

Treści programowe bardzo często sformułowane są skrótowo, bez koniecznego pogłębienia i uszczegółowienia: „omówienie wybranych aspektów związanych z nowymi zjawiskami literackimi w XX wieku” (*historia literatury anglojęzycznej*, rok 3), „budowa i rodzaje frazy; budowa i rodzaje wypowiedzi zdaniowych; rodzaje znaczenia i role semantyczne; relacje leksykalne” (*gramatyka opisowa języka angielskiego*).

Treści programowe proponowane na kierunku filologia nie są także kompleksowe. Brak kompleksowości treści jest szczególnie zauważalny w odniesieniu do zajęć językoznawczych (a więc kluczowych z punktu widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin), w szczególności nie odzwierciedlają współczesnych osiągnięć językoznawstwa, obecnych tendencji rozwojowych lingwistyki. Treści programowe nie uwzględniają obecnego stanu wiedzy językoznawczej, co jest szczególnie widoczne w takich brakach, jak: nieuwzględnienie w kształceniu na kierunku filologia

zagadnień teksto-, dyskurso- czy pragmalingwistycznych lub etno- i ekolingwistycznych, ponadto lingwistyki kulturowej czy kognitywnej.

Brak kompleksowości oraz nieaktualność wielu treści programowych uwidacznia się także we wskazaniach na literaturę przedmiotu. Wskazania podstawowej literatury przedmiotu są często bardzo ogólne (np. w karcie przedmiotu zajęć *historia literatury anglojęzycznej* zapisano, że literatura uzupełniająca to „wybrane dzieła literackie”. Ponadto brak wskazanych jako literatura podstawowa tekstów źródłowych choć w naliczeniu punktów ECTS jest 30 godz. samodzielnej pracy nad nimi zatem są obowiązkowe) W sylabusie zajęć *coaching w edukacji* sylabus nie wskazuje żadnej literatury podstawowej, jest podana jedynie literatura uzupełniająca. Pojawiają się także mało konkretne zapisy typu materiały własne lektora: np. w karcie zajęć *PNJR pisanie i czytanie (fil. rosyjska)* czy *PNJA – gramatyka praktyczna (fil. angielska)*.

Z uwagi na to, iż, jak stwierdzono wcześniej, założone dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu kształcenia nauczycieli efekty uczenia się nie są kompletne lub są inne niż szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie, prowadzące do ich uzyskania treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się określonych przez standard. Co więcej, zdarzają się sytuacje, w których treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia również tych nieprawidłowo sformułowanych efektów uczenia się. Przekładem jest efekt szczegółowy z kategorii wiedzy dla zajęć *podstawy dydaktyki*: „ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu dydaktyki w nauczaniu języka angielskiego oraz jej metodologicznych powiązaniach z naukami filologicznymi, zorientowanych na zastosowanie praktyczne w nauczaniu języka angielskiego”, dla którego nie przewidziano treści, które umożliwiałyby jego osiągnięcie. W katalogu treści przewidzianych dla tych zajęć nie stwierdzono odniesień do dydaktyki szczegółowej języka angielskiego ani jakichkolwiek powiązań z naukami filologicznymi.

Czas trwania studiów oraz mierzony liczbą punktów ECTS nakład pracy konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studia pierwszego stopnia trwają 6 semestrów, a pracy mierzony liczbą punktów ECTS konieczny do ich ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oszacowana punktami ECTS określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć jest zgodna z wymaganiami i w przypadku wielu zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zauważyć można sporadyczne nieprawidłowości w naliczaniu nakładu pracy studentów. Przykładowo:

- dla zajęć *historia literatury anglojęzycznej* wskazano 30 godz. przeznaczonych na pracę własną studentów, czyli samodzielną analizę tekstów źródłowych. Natomiast w zestawie literatury dla tych zajęć tekstów takich nie wskazano;
- w karcie zajęć *seminarium dyplomowe* (specjalność nauczycielska) do godzin kontaktowych zaliczono udział w konsultacjach (15 godz.) oraz zaliczenie (5 godz.), choć nie wskazano dla tych form pracy odrębnych efektów uczenia się;
- w karcie zajęć *PNJA-fonetyka*, w części poświęconej pracy własnej studentów naliczono 18 godz. dla przygotowania się do zajęć, „napisanie referatu”, choć o takiej formie pracy pisemnej – ani jako formie pracy dydaktycznej, ani formie weryfikacji – w sylabusie tych zajęć nie ma wzmianki.

Sekwencja zajęć i grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają zasadniczo osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zajęcia ułożone są w sposób prawidłowy od zajęć o charakterze wprowadzających, aż po te specjalistyczne. Formy zajęć dobrano prawidłowo w odniesieniu do celów kształcenia, proporcje

godzin pomiędzy wykładami a zajęciami o charakterze ćwiczeniowym jest właściwa. W programie studiów przeważają formy wymagające aktywnego udziału studentów.

Do grupy zajęć do wyboru Uczelnia zalicza następujące zajęcia z zakresu zajęć kierunkowych i uzupełniających o łącznym wymiarze 30 pkt. ECTS:

- *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość / przedsiębiorczość dla filologów* (2 pkt ECTS)
- *technologia informacyjna / kształcenie na odległość – metody i techniki* (2 pkt ECTS)
- *coaching w edukacji / psychologia uczenia się* (2 pkt ECTS)
- *lektorat drugiego języka (angielski, niemiecki, rosyjski, hiszpański)* (9 pkt ECTS)
- *wykład monograficzny* (2 pkt ECTS)
- *seminarium dyplomowe* (4 pkt ECTS)
- *przygotowanie pracy dyplomowej* (9 pkt ECTS).

Są to zajęcia, których wyboru studenci dokonują w czasie trwania studiów. Dzięki ich wyborowi mogą w sposób rzeczywisty elastycznie kształtować swoją ścieżkę kształcenia. Pozostałe zajęcia uznawane przez Uczelnię jako zajęcia do wyboru tworzą dwie specjalizacje: *nauczycielska* oraz *tłumaczeniowa*, każda o łącznym wymiarze 59 pkt ECTS. Wyboru specjalizacji kandydat dokonuje w procesie rekrutacji, a nie student. Student zaś znajduje się w sztywnej, zorganizowanej przez Uczelnię ścieżce kształcenia bez możliwości jej uelastycznienia. Nie można zatem uznać zajęć tworzących te ścieżki za zajęcia do wyboru pozwalających studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Grupę tą tworzą wskazane wyżej zajęcia do wyboru z zakresu zajęć kierunkowych oraz uzupełniających w wymiarze 30 pkt ECTS, co stanowi 21,12% wszystkich ECTS. Program studiów nie spełnia w tym zakresie wymagań ustawowych.

Uczelnia w ramach programu studiów przyporządkowuje się zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w obrębie *specjalności nauczycielskiej* 99 punktów ECTS, a w obrębie *specjalności tłumaczeniowej* 97 punktów ECTS. Uczelnia wskazuje jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne: ćwiczenia, warsztaty i praktyki, co tłumaczy przypisanie charakteru praktycznego zajęciom w tak dużym wymiarze. Jednak większość zajęć zaliczonych do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ani nie jest prowadzona w warunkach właściwych dla zdefiniowanego dla kierunku zakresu działalności zawodowej, ani w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Katalog zajęć spełniających wymogi ustawowe dla grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, wskazany przez Uczelnię, obejmuje w *specjalności nauczycielskiej* następujące zajęcia o łącznym wymiarze 38 punktów ECTS:

- *technologia informacyjna / kształcenie na odległość – metody i techniki* – 2 pkt ECTS;
- *praktyka zawodowa (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne)* – 9 pkt ECTS;
- *praktyka zawodowa (metodyczna)* – 23 pkt ECTS;
- *narzędzia informatyczne w pracy nauczyciela* – 2 pkt. ECTS;
- *warsztaty pisarskie* – 2 pkt ECTS.

Natomiast w ramach *specjalności tłumaczeniowej* uznać można za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne zajęcia (łącznie 54 punktów ECTS):

- *technologia informacyjna / kształcenie na odległość – metody i techniki* (2 pkt ECTS),
- *warsztaty tłumaczeniowe* (3 punktów ECTS),
- *praktyki zawodowe* (32 pkt ECTS)
- *tłumaczenia tekstów literackich* (3 punktów ECTS),
- *tłumaczenia tekstów nieliterackich* (3 punktów ECTS),
- *język polski dla tłumaczy* (2 punktów ECTS),

- *tłumaczenia ustne* (2 punktów ECTS),
- *tłumaczenia pisemne* (2 punktów ECTS),
- *tłumaczenia tekstów specjalistycznych* (3 punktów ECTS),
- *narzędzia informatyczne w pracy tłumacza* (2 punktów ECTS),

Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczyć nie można m.in. zajęć:

- *historia literatury anglojęzycznej/rosyjskojęzycznej* (6 pkt ECTS),
- *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość / przedsiębiorczość dla filologów* (2 pkt ECTS),
- *coaching w edukacji / psychologia uczenia się* (2 pkt ECTS),
- *gramatyka opisowa języka angielskiego/rosyjskiego* (6 pkt ECTS),
- *wstęp do analizy tekstów kultury i literatury angielskiego/rosyjskiego obszaru językowego* (3 pkt ECTS),
- *wprowadzenie do przekładu* (3 pkt ECTS),
- *gramatyka kontrastywna* (3 pkt ECTS),
- *pedagogika dla nauczycieli* (6 pkt ECTS),
- *psychologia dla nauczycieli* (6 pkt ECTS),
- *podstawy dydaktyki* (3 pkt ECTS),
- *dydaktyka języka specjalności* (6 pkt ECTS),
- *emisja głosu* (2 pkt ECTS),
- *seminarium dyplomowe* (4 pkt ECTS),
- *przygotowanie pracy dyplomowej* (9 pkt ECTS)

Ani sformułowane dla tych zajęć efekty uczenia się ani treści programowe nie spełniają wymogów prowadzenia w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, a przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Zatem wyłączenie wyżej wymienionych zajęć z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne skutkuje niespełnieniem wymagań określonych w prawie powszechnie obowiązującym.

Program studiów obejmuje – poza kształceniem językowym w obrębie języków specjalnościowych (język angielski lub język rosyjski) – zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie drugiego języka obcego do wyboru (tzw. lektorat). Kształcenie językowe w zakresie drugiego języka obcego w wymiarze 64 godzin kontaktowych z nauczycielem akademickim wyceniono na 9 punktów ECTS. Tak zaprojektowane kształcenie językowe jest wystarczające, by osiągnąć zakładany w kierunkowych efektach uczenia się poziom ESOKJ.

Program studiów w obrębie ścieżki tłumaczeniowej oraz nauczycielskiej ocenianego kierunku zapewnia minimum 5 punktów ECTS, jaką studenci muszą uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych. Studia zorganizowano w taki sposób, iż wszystkie zajęcia prowadzone są zarówno stacjonarnie oraz za pomocą technik i metod kształcenia na odległość. W każdym semestrze zaplanowano 3 zjazdy stacjonarne oraz 4 zjazdy realizowane w formie kształcenia na odległość. W kartach zajęć pominięto kwestie organizacji kształcenia w tym zakresie. Brak jest zatem dokładnych danych umożliwiających ocenę zgodności wymiaru zajęć realizowanych za pomocą technik i metod kształcenia na odległość z wymaganiami w tym zakresie.

Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują zajęcia zorganizowane w Uczelni w wymiarze 1040 godzin i 126 punktów ECTS, z wliczeniem praktyk – 2000 godzin i 158 ECTS. Sumaryczna liczba godzin i punktów ECTS znacznie przewyższa wytyczne podane w standardzie. Stwierdzono, jednakże, niewspółmierność wymiaru godzinowego oraz punktów ECTS w stosunku do efektów uczenia się w odniesieniu do zajęć z dydaktyki przedmiotowej języka obcego. Uczelnia przewidziała jedynie

90 godzin zajęć na realizację wszystkich efektów standardu. Uczelnia zawarła w tych efektach również elementy redundantne, *de facto* ich zakres poszerzył się, a nie zostało to uwzględnione w wymiarze nakładu pracy studenta. Liczba godzin jest więc znacznie zaniżona i nierealistyczna w odniesieniu do liczby i zakresu efektów.

Ponadto, nie wszystkie z zajęć wykazanych przez Uczelnię jako realizację standardu służą w pełni jego realizacji – dotyczy to wszystkich zajęć, w których przewidziano niekompletne lub redundantne treści programowe w odniesieniu do standardu. Jednocześnie nie ma możliwości oceny, także w ramach uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, jaka liczba godzin i punktów ECTS dla zajęć zorganizowanych w Uczelni służy realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ponieważ w przypadku niektórych zajęć łączone są efekty uczenia wykraczające poza standard z efektami uczenia się wynikającymi ze standardu. Zjawisko to dotyczy również treści programowych. Uczelnia nie wykorzystuje możliwości zaplanowania efektów uczenia się wykraczających poza wymagania określone w standardzie w postaci np. odrębnych zajęć, co leżałoby w interesie absolwentów kierunku, którzy mogą podjąć w innej uczelni studia drugiego stopnia umożliwiające uzyskanie kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela. Na inną uczelnię spada wówczas odpowiedzialność potwierdzenia, że sumarycznie programy studiów pierwszego i drugiego stopnia odpowiadają wymaganiom standardu, a więc będzie zobowiązana do wyznaczenia lub wykluczenia różnic programowych, w tym w odniesieniu do minimalnej liczby godzin zajęć i liczby punktów ECTS określonych przez standard.

Sekwencja zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela jest prawidłowa. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia określonym w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – w ramach grupy zajęć B godzin zajęć zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych nie przewidziano godzin zajęć zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych. Nie opisano również zakresu i formy zintegrowania praktyk zawodowych w grupie D z realizacją zajęć z zakresu dydaktyki przedmiotu nauczania.

Forma kształcenia na kierunku przewiduje zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednakże w odniesieniu do realizacji standardu nie wskazano, w jaki sposób spełniony jest wymóg, iż w grupach zajęć B-F liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach takiego kształcenia nie może przekraczać 25% sumy liczby punktów ECTS określonej dla tych grup zajęć. W sylabusach zajęć nieprawidłowo pominięto kwestie organizacji kształcenia w tym zakresie. W efekcie, wymóg standardu uważa się za niespełniony.

Większość sylabusów zawiera tabelę, w której przedstawiono gotowy i stosunkowo zamknięty katalog metod dydaktycznych. Nieadekwatność takiego rozwiązania uwidacznia się przede wszystkim w grupie metod zwanych tam aktywizującymi, a obejmująca takie metody jak np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śnieżnej”, konstruowanie „map myśli”, metoda sytuacyjna, piramida priorytetów, drzewko decyzyjne, metaplan, sesja plakatu. W żadnym z kart przedmiotów ocenianego kierunku studiów, w przypadku zaznaczenia tej kategorii metod nie sprecyzowano, jakie konkretne metody znajdują zastosowanie w pracy dydaktycznej. Zaobserwować to można przykładowo w przypadku takich zajęć jak *PNJA-gramatyka (fil. angielska – nauczycielska)*, *PNJA – pisanie i czytanie (fil. angielska – nauczycielska)*, *PNJA – umiejętności zintegrowane (fil. ang. – specjalizacja nauczycielska)*.

Metody kształcenia przewidziane dla części zajęć są różnorodne, adekwatne do ich specyfiki oraz założonych celów, zakładają aktywizację studentów podczas zajęć, umożliwiają osiągnięcie założonych

szczegółowych efektów uczenia się (obejmują m.in. prace z tekstem, analizę przypadków, gry dydaktyczne, symulacje). Jednak w przypadku niektórych zajęć w sylabusach nie wskazano żadnych metod dydaktycznych, np.: w karcie zajęć *PNJR pisanie i czytanie (fil. rosyjska rok 1)*. Ponadto w innych dają się zauważyć nieprawidłowości, np. dla zajęć *PNJA – umiejętności zintegrowane (fil. ang. – specjalizacja nauczycielska)* wskazano na kategorię “inne” w zakresie metod dydaktycznych, nie skonkretyzowano jednak tej informacji. Brak zatem informacji o stosowanych metodach.

Dla *seminarium dyplomowego (specjalność nauczycielska)* jako metodę pracy wskazano konsultacje indywidualne oraz pracę indywidualną, a dla zajęć *PNJA – gramatyka praktyczna (fil. rosyjska)* (należy przypuszczać, że podano błędnie nazwę zajęć, gdyż np. wymagania wstępne oraz cele kształcenia sformułowano dla języka rosyjskiego) sformułowano nieznaną bliżej (nieuwzględnianą w literaturze dydaktycznej) metodę – ćwiczenia z “pisma komentowanego”. Zdefiniowano także metody nieadekwatne do sformułowanych celów kształcenia, np. w dla zajęć *historia literatury anglojęzycznej* (3 rok) spośród metod dydaktycznych zaznaczono również grę dydaktyczną/symulacyjną, która ma prowadzić do realizacji celu zajęć, czyli samodzielnej lektury tekstów źródłowych, a dla *wykładu monograficznego* przewidziano pracę w grupach.

Także metody dydaktyczne, stosowane podczas zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, mających rozwijać umiejętności zawodowe, nie są specyficzne i wystarczająco zróżnicowane, a tym samym nie zapewniają studentom odpowiedniego przygotowania do wykonywania zadań typowych dla obszarów zawodowego rynku pracy. Pośród wskazanych metod dominują te nastawione na zastosowanie w środowisku akademickim (lekcyjnym), brak jest (poza metodami tłumaczeniowymi) umożliwiających studentom wykonywanie praktycznych czynności zawodowych.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych nienauczycielskich, zaplanowanych dla specjalizacji tłumaczeniowej zostały skonstruowane wadliwie. Problemy te obejmują:

1. niewspółmierność liczby i zakresu efektów uczenia się do:
 - wymiaru praktyk – efekty założone dla wszystkich czterech etapów praktyki obejmują ten sam, powtarzający się katalog 6 efektów, w tym 2 w kategorii wiedzy, 3 umiejętności i 1 kompetencji społecznych, co powoduje, że wymiar praktyk 960 godzin i 32 ECTS przeznaczonych na ich osiągnięcie tych efektów jest znacznie przeszacowany;
 - stanu wiedzy i umiejętności studenta – w semestrze 3 na praktyce student ma osiągać efekty związane z tłumaczeniami specjalistycznymi (np. PZ_U03, PZK_01), co nie odpowiada poziomowi biegłości językowej, jakim dysponuje student oraz efektem uczenia się dotyczącym kompetencji w zakresie języka specjalistycznego zaplanowanym w programie (kompetencje w zakresie języka specjalistycznego osiągane są na wyższych semestrach);
2. zakres efektów uczenia się niezgodny z profilem praktyki: wśród efektów w kategorii wiedzy przewidziano poznawanie zaawansowanej terminologii z zakresu lingwistyki, leksykologii i leksykografii („w zaawansowanym stopniu zna podstawową terminologię z zakresu lingwistyki, leksykologii i leksykografii”) oraz wiedzę na temat standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w naukach filologicznych („rozpoznaje, analizuje i ocenia procesy i zjawiska z zakresu dziedziny translacji na podstawie uzyskanej wiedzy z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w naukach filologicznych”);
3. niejasności i brak precyzji w formułowaniu efektów uczenia się, a także używanie w nich sformułowań skutkujących niezrozumieniem efektu np. „potrafi nobilitować stylistycznie tekst specjalistyczny zgodnie z przyjętymi kanonami translatoryki w przestrzeni instytucji publicznych, organizacji i firm”;

4. niedostosowanie efektów uczenia się do celów kształcenia przyjętych dla praktyki zawodowej – efekty nie umożliwiają osiągnięcia celu np. „zapoznanie się z zadaniami realizowanymi w zakładzie pracy”, podnoszenie ogólnej umiejętności posługiwania się narzędziami stosowanymi w tłumaczeniach”;
5. trudności weryfikacji efektów uczenia się z uwagi na wysokie wymagania organizacyjne dotyczące ich realizacji – „pracuje w zespole wykonując tłumaczenie w zakresie języka specjalistycznego”

Wspomnianym już powyżej problemem innego rodzaju, dotyczącym formułowania efektów uczenia się dla praktyki zawodowej, jest przyjęcie ich w takim samym brzmieniu dla wszystkich czterech etapów realizacji praktyki, w których została zaplanowana. Nie uwzględniono więc żadnego zróżnicowania i progresji efektów uczenia się na kolejnych etapach, a student osiąga je wielokrotnie, w tym komplet już na pierwszym etapie realizacji praktyk. W efekcie są one wielokrotnie weryfikowane.

Treści programowe przyjęte dla praktyk nie zostały sformułowane prawidłowo, gdyż powielają problemy zdiagnozowane w odniesieniu do efektów uczenia się, a także nie umożliwiają osiągnięcia pełnego katalogu efektów np. wszystkich efektów z kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych.

Wymiar praktyk określony w programie studiów jest prawidłowy i wynosi 6 miesięcy, którym odpowiada ok. 30 ECTS. Ich umiejscowienie w planie studiów nie jest właściwe – pierwszy etap praktyk przewidziano już w semestrze 3, gdy student w wyniku realizacji programu studiów nie osiągnął jeszcze kompetencji pozwalających mu na osiągnięcie efektów przewidzianych dla praktyk. Dobór miejsc praktyk jest właściwy – są to biura tłumaczeń i inne podmioty świadczące usługi tłumaczeniowe, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, określone są w uczelnianym regulaminie praktyk zawodowych. Obejmują dwa elementy – ocenę dokumentacji praktyk oraz przeprowadzenie wywiadu przez koordynatora uczelnianego ze studentem na temat przebiegu praktyki i osiągniętych efektów uczenia się. Sylabus praktyki uzupełnia zasady weryfikacji i wskazuje na ocenę wystawioną przez zakładowego opiekuna praktyk na podstawie obserwacji pracy studenta, a także kolejne narzędzie – ankietę przedstawioną pracodawcy i/lub studentom, a także wywiad, tym razem z opiekunem praktyk. Wymogi dotyczące weryfikacji efektów uczenia się z zakresu praktyk nie są jasne i precyzyjne – nie wynika z nich:

- co obejmować winna dokumentacja praktyk i jak należy ją przygotować;
- jaki jest tryb i forma, a także zakres merytoryczny dwóch wywiadów: z opiekunem zakładowym oraz ze studentem oraz sposób ich dokumentowania;
- co jest przedmiotem oceny przez opiekuna zakładowego;
- na czym polega rozmowa na temat efektów uczenia się z koordynatorem i w jaki sposób w wyniku rozmowy następuje ich weryfikacja;
- jakie są kryteria oceny efektów w odniesieniu wszystkich wyżej wymienionych narzędzi oraz wymogi na zaliczenie w każdym etapie realizacji praktyk.

Na dokumentację praktyk zawodowych składa się: deklaracja o formie odbycia praktyki, w której student dokonuje wyboru, czy praktykodawcę wybrać chce samodzielnie, czy przez Uczelnię, dziennik studenckiej praktyki zawodowej zawierający wyszczególnienie prac studenta, formularz weryfikacji efektów uczenia się praktyki zawodowej/stażu zawodowego wypełniany przez zakładowego opiekuna, który dodatkowo zawiera ocenę ogólną cech osobowych studenta np. jego samodzielności, systematyczności, skłonności do kompromisów i in. W dokumentacji dotyczącej prac etapowych w odniesieniu do praktyk znalazły się narzędzia, które nie zostały opisane w programie studiów (dziennik, formularz).

Narzędzia wymienione powyżej są typowe dla praktyk zawodowych, jednakże ich szczegółowa konstrukcja i treści, a także sposób, w jaki są stosowane nie umożliwiają weryfikacji przyjętych dla praktyk efektów uczenia się. Dokumentacja praktyk nie potwierdza, że efekty uczenia się, które zostały ocenione, zostały faktycznie osiągnięte, natomiast dokumentacja rozmowy weryfikującej nie jest prowadzona. Ponadto, efekty są weryfikowane przez zakładowego opiekuna, który nie posiada wystarczających kompetencji, aby ocenić, czy student w zaawansowanym stopniu zna terminologię z zakresu lingwistyki, leksykologii i leksykografii i się nią posługuje właściwie, gdyż nie jest nauczycielem akademickim, o kwalifikacjach umożliwiających ocenę tych aspektów. Wprawdzie dokumentację praktyki, w tym weryfikację efektów dokonaną przez zakładowego opiekuna bierze pod uwagę koordynator zaliczający praktykę, jednakże dokumentacja praktyk nie wykazała, aby weryfikował tę ocenę pod kątem jakościowym. Uczelniany opiekun zalicza praktykę na podstawie całej przedstawionej dokumentacji, brak tam jednak informacji zwrotnej, komentarzy/oceny na temat jakości wykonanych prac. W efekcie, uczelniany opiekun opiera się jedynie na zakresie prac, opisanym bardzo lakonicznie w dzienniku, a także na opinii opiekuna zakładowego oraz jego ocenie efektów, nie znając warunków zawodowych, w jakich wykonywane były prace, wytycznych/instrukcji, jakie student otrzymał i innych istotnych elementów oceny. Dodatkowo, rozmowa na temat efektów nie została formalnie potwierdzona, a sama forma rozmowy nie nosi znamion kompleksowości z tych samych powodów, co wyżej wymienione. W rezultacie, ocena uczelnianego koordynatora nie jest kompleksowa. Ponadto, żadne wykonywane podczas praktyk prace tłumaczeniowe studenta nie zostały załączone do praktyk, a dziennik nie zawiera żadnej informacji zwrotnej dla studenta/dla koordynatora uczelnianego odnośnie jakości wykonanych tłumaczeń i tym samym nie weryfikuje efektów uczenia się dotyczących kompetencji tłumacza, nie stanowi również źródła informacji dla studenta, które umiejętności wymagają poprawy/ udoskonalenia i w jakim stopniu.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun zakładowy, to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Zastrzeżenia budzą jednak kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zakładowych opiekunów praktyk, gdyż Uczelnia nie określiła wymogów dotyczących doświadczenia i kompetencji takich osób. Stąd, pomimo że praktyki tłumaczeniowe odbywają się, co do zasady, w biurach tłumaczeń, są raz właściwe, raz niewłaściwe w odniesieniu do zaplanowanych dla praktyk efektów, gdyż Uczelnia nie formułuje w działaniach jakościowych wystarczających wymogów wobec takich osób, które zapewniłyby prowadzenie przez nich właściwej weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiąganych w zakładzie pracy przez studenta. Analogiczna uwaga dotyczy infrastruktury i wyposażenia miejsca praktyk – wymogi wobec tych miejsc nie są wystarczająco specyficzna, aby zapewnić w pełni osiąganie efektów przez studentów – są więc raz zgodne, raz niezgodne z potrzebami procesu nauczania, raz umożliwiające, raz nieumożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

W Uczelni obowiązuje regulamin praktyk zawodowych, który określa zasady organizacji, termin odbywania praktyk, wskazuje osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym ich zadania i zakres odpowiedzialności, obowiązki studenta, a także warunki zaliczenia. Regulamin wskazuje miejsca praktyk jako „szkoła/biuro tłumaczeń”, ale nie uszczegółowia tych miejsc w kontekście minimalnych wymogów, jakie muszą spełnić (np. możliwości tłumaczeniowej pracy zespołowej w celu osiągnięcia efektu z katalogu kompetencji społecznych). Na podstawie tego regulaminu nie określono kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki. Ponadto, nie określono warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy

przeprowadzania hospitacji praktyk, zasad współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów i dobór ten jest w zasadzie prawidłowy, poza uwagami sformułowanymi powyżej. Student ma możliwość samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki, ale jakościowe kryteria doboru nie zostały jednoznacznie wskazane. Efektem jest przypadkowość doboru tych miejsc, o czym już była mowa.

Wewnętrzne procedury jakościowe zakładają systematyczną, wieloaspektową i wielopoziomą ocenę praktyk, w tym przyjętych dla nich efektów uczenia się, osób prowadzących nadzór nad praktykami, form i sposobów realizacji praktyk. W ocenie tej również biorą udział praktykodawcy oraz studenci. Uczelnia nie uściśliła jednak, w jaki sposób wyniki tych działań są wykorzystywane do doskonalenia programu praktyk. Przyjęte procedury, w tym narzędzia ewaluacyjne, nie umożliwiają rzetelnej oceny. W rezultacie, nie skutkują doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji. W wyniku ich stosowania nie zdiagnozowano nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się, treści programowych czy doboru miejsc praktyki i ich infrastruktury, a także opiekunów praktyk w zakładach pracy. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa skutecznie. Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują praktyki zawodowe w wymiarze 960 godzin i 32 punktów ECTS. Na pierwszym etapie wyodrębniono praktyki powiązane z kształceniem psychopedagogicznym w liczbie po 270 godzin i 9 ECTS, co oznacza wielokrotne przeszacowanie wymogów standardu. Dodatkowo, według deklaracji Uczelni, realizacji standardu służy pełny wymiar zaplanowanych praktyk. **Rekomenduje się** dostosowanie wymiaru praktyk do wymiaru czasu niezbędnego na osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się przyjętych dla praktyk.

Uczelnia nie ma kompletnego programu praktyk w zakresie przygotowania do pełnienia roli nauczyciela języka obcego – wyłącznie pierwszy etap praktyk (psychopedagogiczny). Program praktyk, w tym efekty uczenia się dla praktyk, nie spełniają wymogów standardu, gdyż nie są kompletne. W konsekwencji, treści programowe nie w pełni umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie. Mając na uwadze efekty uczenia się założone w standardzie dla praktyk zawodowych, wymiar tych praktyk jest również wielokrotnie przeszacowany, zwłaszcza, że zgodnie z ustawą, w przypadku kierunków studiów objętych standardami kształcenia, w tym standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, nie ma zastosowania wymóg sześciomiesięcznej praktyki zawodowej na kierunkach o profilu praktycznym. Wprowadzie Uczelnia może zaplanować praktyki w wyższym wymiarze niż minimalne wymagania określone w standardzie, ale warto mieć na uwadze, że standard przeznacza 150 godzin na dwa etapy edukacyjne, a na ocenianym kierunku odbywają się one tylko na jednym etapie.

Praktyki zaliczane są na podstawie przygotowanej przez studenta dokumentacji praktyk, w tym dziennika praktyk, formularza weryfikacji efektów uczenia się, konspektów lekcji, arkuszy obserwacji zajęć, scenariuszy zajęć. Narzędzia są dobrane prawidłowo, ale ich stosowanie nie jest w pełni poprawne. Odnoszą się wprowadzie bezpośrednio do przyjętych dla praktyk efektów uczenia się, jednakże dokumentacja praktyk nie w pełni potwierdza ich osiągnięcie. Weryfikacja opiera się na podstawie dokumentacji praktyki, a także na analizie i ocenie dokumentów np. arkuszy obserwacji, które nie zawierają śladów weryfikacji, informacji zwrotnej dla studenta itp. Ponadto, stosowane narzędzie w postaci wywiadu nie jest wystarczające do weryfikacji tak różnorodnego, rozbudowanego katalogu efektów uczenia się w sytuacji, gdy pytania nie są powiązane z efektami uczenia się.

Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych nauczycielskich są właściwe. Problemem jest jednak dobór miejsc odbywania praktyk oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, gdyż praktyki organizowane są również na I etapie edukacyjnym – np. w przedszkolu.

Analogiczna uwaga dotyczy kompetencji opiekunów praktyk. Nie ma to uzasadnienia w świetle prowadzanego w tych placówkach kształcenia zintegrowanego, w którym nie ma wydzielonych przedmiotów nauczania, a plan zajęć i czas ich trwania dostosowywany jest do aktualnej aktywności wychowanków. Z tego punktu widzenia takie praktyki na kierunku filologia są bezcelowe, ponieważ przygotowanie do nauczania języka obcego w ramach kształcenia zintegrowanego uzyskują studenci kierunków w zakresie wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.

Studia na kierunku filologia prowadzone są jako studia niestacjonarne. Zajęcia odbywają się zatem podczas zjazdów obejmujących trzy dni: piątek (od godz. 16:30 do 21:20), sobotę (zajęcia od godz. 8:00 do 21:20) oraz niedzielę (od godz. 8:00 do godz. 19:40). W semestrze letnim roku akad. 2022/23 zaplanowano 7 takich zjazdów rozplanowanych co dwa tygodnie. Taki harmonogram zjazdów pozwala na samodzielne uczenie się studentów. Natomiast organizacja samych zjazdów nie sprzyja efektywnemu wykorzystaniu czasu przeznaczanego na zajęcia. W ramach jednego zjazdu – zgodnie z planem – skoncentrowano 18 jednostek zajęciowych każda po 90 minut. W jednym dniu, w sobotę, plan zajęć obliguje studentów do udziału w 8 zajęciach. Pomiędzy nimi zaplanowano jedynie bardzo krótkie dziesięciominutowe przerwy oraz jedną dłuższą, trwającą minut 20 (pomiędzy 14:30 a 14:50). Tak zaplanowane zajęcia nie są zgodne z higieną pracy oraz uczenia się. Nie pozwalają na aktywny udział we wszystkich zajęciach, zwłaszcza tych w godzinach późniejszych. Organizacja roku akademickiego określa czerwcową sesję egzaminacyjną oraz zaplanowaną na wrzesień sesję poprawkową. Zatem czas przeznaczony na otrzymanie przez studentów informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach weryfikacji oraz ewentualne przygotowanie się do powtórnej weryfikacji jest właściwe. Oba etapy sesji przeznaczone na weryfikację efektów uczenia się są bardzo krótkie, bo dwudniowe (sobota-niedziela). Plan sesji egzaminacyjnej np. dla drugiego roku filologii rosyjskiej został zaplanowany w sposób następujący: sobota - godz. 8:00-9:30: *PNJA* (sic!) – egzamin wypowiedź pisemna, godz. 9:40-11:10: *gramatyka opisowa języka rosyjskiego*, 11:20-12:50: *psychologia*, 13:00-14:30: *językoznawstwo ogólne – historia języka rosyjskiego*, 14:50-16:20: *PNJA* (sic!) – egzamin gramatyczno-leksykalny, 16:30-18:00: *historia i realioznawstwo krajów obszaru języka rosyjskiego*. W niedzielę zaplanowano kolejne zaliczenia i egzaminy – 8:00-9:30: *dydaktyka języka rosyjskiego*, 9:40-11:10: *PNDJO – j. niemiecki*, 11:20-12:50: *historia literatury rosyjskiej* oraz 13:00-14:30: *PNJA* (sic!) – egzamin ustny. Tak więc w przeciągu dwóch dni zaplanowano 10 różnych form weryfikacji, trwających w sobotę z bardzo krótkimi przerwami przez 12 godzin. Taka organizacja sesji, zbyt krótki czas jej trwania, nagromadzenie licznych egzaminów i zaliczeń w jednym dniu nie pozwala na właściwą i efektywną weryfikację wszystkich efektów uczenia się. Jest rażąco sprzeczne z zasadami BHP.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku specjalizacji nauczycielskiej nie jest w pełni zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy, np. odnośnie do wymogu organizacji zajęć w innej formie niż wykłady i ćwiczenia, które zintegrowane są z realizacją praktyki w module B.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku filologia nie w pełni odpowiadają ogólnie sformułowanej koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się. Nie są kompleksowe i nie uwzględniają aktualnego stanu wiedzy

w ramach dyscyplin, do których przypisano kształcenie na kierunku, w szczególności w zakresie dyscypliny wiodącej – językoznawstwa. Ponadto nie uwzględniają w odpowiedni sposób praktycznych zastosowań wiedzy oraz umiejętności praktycznych potrzebnych w kontekstach zawodowych. Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują pełnego zakresu treści programowych, umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Co do zasady długość trwania studiów pierwszego stopnia jest właściwa. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób nie zawsze jest naliczana w sposób prawidłowy.

Natomiast liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, a organizacja zajęć nie spełnia wszystkich wymagań określonych w standardzie.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć nie odpowiadają praktycznemu profilowi studiów, ponieważ nie zostały zapewnione w wymaganym wymiarze i sposobie prowadzenia zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Ponadto program studiów nie oferuje w wystarczającym wymiarze zajęć do wyboru. Program studiów zapewnia zajęcia w dziedzinie nauk społecznych w wymaganym wymiarze.

Dla wielu zajęć nie określono lub sformułowano wadliwie metody dydaktyczne, zatem nie można jednoznacznie stwierdzić, że są one właściwe dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne podane metody nie umożliwiają w pełni przygotowania studentów do działalności w obszarach zawodowego rynku pracy, właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Wymiar praktyk zawodowych spełnia wymogi formalne, jednak niewłaściwe zostały sformułowane efekty uczenia się i treści programowe z uwagi na to, że m.in. nie zostały sformułowane dla każdego etapu praktyk, są niezrozumiałe, trudne do zweryfikowania, nie uwzględniają zróżnicowania kompetencji wynikającego z progresji kompetencji studentów. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk w zakładach pracy nie zapewniają osiągnięcia przez wszystkich studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Uczelnia nie zapewnia właściwych miejsc praktyk wszystkim studentom, a przyjęte zasady nie gwarantują właściwego doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Wymiar praktyk w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodny z wymaganiami zawartymi w standardzie. Program tych praktyk nie odpowiada jednak wymaganiom określonym w standardzie w odniesieniu do efektów uczenia się i umożliwiających ich osiągnięcie treści programowych.

Organizacja procesu nauczania nie zapewnia na studiach niestacjonarnych efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się. Organizacja procesu kształcenia nie zapewnia właściwej weryfikacji i oceny efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium jako spełnione częściowo wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niskiej adekwatności treści programowych wobec efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku;
2. braku kompleksowości treści programowych, które nie odzwierciedlają w sposób prawidłowy aktualnych dokonań dyscyplin naukowych, do których zostało przyporządkowany program kształcenia na kierunku, w szczególności do dyscypliny wiodącej – językoznawstwo;
3. niezapewnienia treści programowych służących osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. nieprawidłowości w sposobie szacowania nakładu pracy studentów wyrażonego w liczbie punktów ECTS;
5. nieokreślenia liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w odniesieniu do realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
6. niespełnienia wymogów stawianych programowi studiów w zakresie wymiaru zajęć do wyboru;
7. niespełnienia wymogów stawianych programowi studiów o profilu praktycznym w zakresie wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne;
8. nieprawidłowości zakresie praktyk zawodowych, w tym w zakresie praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.
9. niezapewnienia w sposób pełny właściwego doboru różnorodnych i specyficznych metod kształcenia dla zajęć i grup zajęć.
10. organizacji procesu nauczania na studiach niestacjonarnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Pełne dostosowanie treści programowych do efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku;
2. Uzupełnienie treści programowych, tak by odzwierciedlały w sposób prawidłowy aktualne dokonania dyscyplin naukowych, do których zostało przyporządkowany program kształcenia na kierunku, w szczególności do dyscypliny wiodącej - językoznawstwo;
3. Zapewnienia treści programowych służących osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. Skorygowanie nieprawidłowości w sposobie szacowania nakładu pracy studentów wyrażonego w liczbie punktów ECTS;

5. Określenia liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w odniesieniu do realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
6. Zapewnienie w programie studiów możliwości wyboru zajęć adekwatnie do obowiązujących wymogów stawianych programowi studiów w tym zakresie;
7. Dostosowanie programu studiów do wymogów stawianych programowi studiów o profilu praktycznym w zakresie wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne;
8. Skorygowanie nieprawidłowości w zakresie praktyk zawodowych, w tym w zakresie praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela;
9. Pełnego zapewnienia właściwego doboru różnorodnych i specyficznych metod kształcenia dla zajęć i grup zajęć;
10. Organizację zajęć tak, aby umożliwić studentom efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się zgodnie z zasadami higieny pracy i uczenia się;
11. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Na studia przyjmowani są kandydaci legitymujący się maturą z danego języka obcego na poziomie podstawowym z wynikiem przynajmniej 50% lub na poziomie rozszerzonym z wynikiem przynajmniej 30%, co odpowiada zakładanemu poziomowi wstępnemu B1 ESOKJ. Kryteria te są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Jednocześnie informacja o kryteriach kwalifikacji i procedurach rekrutacyjnych jest nie w pełni jasna ze względu na różnice pomiędzy informacjami przedstawionymi na stronie Uczelni a faktycznie obowiązującymi uchwałami. Na stronie internetowej poświęconej rekrutacji (<https://ult.edu.pl/zasady-rekrutacji/wymagane-dokumenty/>) Uczelnia informuje o możliwości przyjęcia na kierunek *filologia angielska* studia I stopnia kandydatów, którzy nie zdawali języka angielskiego na maturze, na podstawie wewnętrznego egzaminu wstępnego lub certyfikatu językowego na poziomie B2. Uczelnia stwierdza, że obecnie nie prowadzi naboru w tym trybie, nie mniej jednak upublicznianie tej informacji na stronie internetowej budzi poważne wątpliwości formalne.

Kryteria kwalifikacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ani wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. **Rekomenduje się** uwzględnienie tych informacji w opisie wymagań rekrutacyjnych.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Student musi w tym przypadku posiadać świadectwo dojrzałości i co najmniej pięć lat doświadczenia zawodowego, a w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można mu zaliczyć nie

więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Aby uznać efekty uczenia się uzyskane w innej uczelni student zobowiązany jest do złożenia wniosku i dostarczenia listy zaliczonych zajęć oraz ich sylabusów w celu weryfikacji zbieżności programów studiów, efektów uczenia się oraz treści programowych.

Zasady i procedury dyplomowania przyjęte w najnowszym cyklu kształcenia są trafne i specyficzne, wskazujące na formę egzaminu dyplomowego, ale procedura egzaminu dyplomowego oraz jego zakres nie są w pełni czytelne i nie zapewniają potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. W cyklu kształcenia kończącym się w roku akademickim 2022/2023 studenci mają składać egzamin dyplomowy obejmujący na filologii angielskiej dwa pytania związane z pracą dyplomową oraz jedno pytanie z jawnej puli mającej reprezentować efekty uczenia się dla kierunku, publikowanej ok. roku przed terminem egzaminu (w tym przypadku przyjętej jako załącznik 1 do Uchwały nr 9 Senatu z 19 kwietnia 2021 r.). W toku wizytacji nie udało się ustalić, jak dokładnie przebiega wyłanianie ostatecznej listy pytań spośród propozycji pytań nadsyłanych niezależnie przez poszczególnych wykładowców. Zagadnienia reprezentowane na liście nie odzwierciedlają proporcji dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, ani treści programowych (np. spośród pytań językoznawczych w puli z 2021 reprezentowana jest głównie socjolingwistyka), nie jest też jasne, jak pojedyncze pytanie z puli miałoby skutecznie weryfikować osiągnięcie efektów uczenia się osiągniętych w toku studiów. Ponadto z ustaleń zespołu wynika, że studenci faktycznie losują pytania wyłącznie z puli powiązanej ze swoim seminareum dyplomowym (np. treści związane z metodyką nauczania języka obcego). Ze względu na częste zmiany procedury studenci na początku kształcenia nie mają pełnej informacji o formule i zakresie egzaminu. Opis zasad dyplomowania nie jest więc wystarczająco spójny i szczegółowy, co stanowi podstawę do sformułowania zalecenia, ponieważ zasady dyplomowania nie precyzują w pełni merytorycznych kryteriów, jakie musi spełniać dyplomant, oraz nie powiązano ich w sposób czytelny z dyscyplinami, do których przypisany jest kierunek.

Dla roczników kończących studia pracami dyplomowymi przyjęto zasady dyplomowania, które wskazują dyscypliny w zakresie których może być przygotowana praca dyplomowa, i określono podstawowe kryteria, jakie powinna ona spełniać, z uwzględnieniem praktycznego profilu kształcenia. Analiza prac dyplomowych wskazuje jednak, że zasady te nie znajdują odzwierciedlenia w praktyce, ponieważ prace w większości nie mają charakteru praktycznego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, regulowane przez „System (procedury) weryfikacji efektów uczenia się studentów Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu” umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają również bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Nie zawierają jednak żadnych specyficznych ustaleń w związku z metodami weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowanymi w procesie nauczania i uczenia

się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Brak zapisów, które gwarantowałyby identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. **Rekomenduje się** uzupełnienie zasad weryfikacji o zapisy dotyczące zasad oceniania studentów w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Określone w programie zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są zróżnicowane, ale nie zawsze wykorzystują czy też uwzględniają możliwości stwarzane przez zdalny tryb nauczania. Wdrożenie zdalnego trybu nauczania na większości zjazdów nie wiązało się z systemowymi zmianami form zajęć ani dostosowaniem metod weryfikacji efektów uczenia się, przez co metody weryfikacji przeniesione z zajęć stacjonarnych nie gwarantują motywowania studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie zawsze zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się ze względu na:

- zbyt ogólne zdefiniowanie metod weryfikacji. Na przykład: dla zajęć *dydaktyka języka angielskiego w szkole podstawowej (fil. angielska, rok 3)* określono alternatywne metody weryfikacji po ukośniku, a przez to nie zapewniono jasnej informacji na ich temat („W trakcie semestru: ocena prac/ referatów/ konspektów zajęć/ pomocy dydaktycznych/projektów studentów. Na zakończenie semestru/ roku: kolokwium/egzamin/analiza portfolio prac studenta na spi.wsjo.edu.pl; realizacja zadań projektowych, semestralny/końcowy test pisemny (pytania otwarte i zamknięte), ocena prac studentów, analiza portfolio, kolokwium”). Często mowa jest wyłącznie o wykonaniu bądź osiągnięciu konkretnego progu punktowego z „zadań wyznaczonych przez wykładowcę” (np. *emisja głosu, fil. angielska, rok 3, specjalizacji tłumaczeniowa*) bez wskazania na czym te zadania polegają lub wręcz jako metoda weryfikacji podane jest wyłącznie „zaliczenie z oceną” (zajęcia *wykład monograficzny – kulturoznawstwo, fil. rosyjska, rok 3*). Problem ogólnikowości informacji pogłębia fakt, że w większości przypadków metody weryfikacji nie są połączone z konkretnymi efektami uczenia się.
- podawanie niespójnych informacji na temat metod weryfikacji efektów uczenia się w różnych sekcjach sylabusu: w tabeli (w powiązaniu z efektami) i pod tabelą (gdzie w podsumowaniu pojawiają się dodatkowe metody weryfikacji, nieprzypisane do konkretnych efektów). Na przykład: w sylabusie zajęć *tłumaczenia tekstów literackich (fil. angielska, rok 2, specjalność tłumaczeniowa)* wszystkie indywidualne efekty ma weryfikować wyłącznie „analiza tekstów, tłumaczenia tekstów”, ale pod tabelką pojawia się szerszy katalog metod: „ocena aktywności na zajęciach, wykonanie zadanych zadań, wykonanie tłumaczeń. Na zakończenie semestru: sprawdzian pisemny.”
- niedostosowanie metod weryfikacji do efektów uczenia się. Na przykład na zajęciach *wstęp do językoznawstwa (fil. rosyjska, rok 1)* efekt „[student] potrafi współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role, podczas prowadzenia lekcji z języka rosyjskiego” ma zostać sprawdzony za pomocą „wykonani[a] ćwiczeń na platformie Moodle” i pisemnego testu zaliczeniowego. Podobnie nie jest jasne, jak na zajęciach *wykład monograficzny – kulturoznawstwo (fil. angielska)* „napisanie eseju zaliczeniowego na zadany temat (proszę opisać jeden z kontekstów kulturowych charakteryzujących [powieść] *Middlemarch*” ma sprawdzać m.in., czy student „jest gotów samodzielnie zdobywać i doskonalić (...) umiejętności zawodowe” oraz „rozumie potrzebę stałego doskonalenia się zawodowego oraz właściwego określania priorytetów zawodowych”. Szczególnie w przypadku lektoratów (np. *lektorat drugiego języka – język rosyjski*) dobór metod weryfikacji uczenia się stwarza

niebezpieczeństwo, że niektóre sprawności językowe nie zostaną ocenione. Metodami weryfikacji są tu: „w trakcie semestru: oceny z quizów i zadań na platformie Moodle, obserwacja” oraz „na zakończenie każdego semestru: ocena z pisemnego testu leksykalno-gramatycznego i dłuższej wypowiedzi pisemnej”, a zatem metody uprzywilejowujące sprawności związane z językiem pisanym kosztem mówienia / rozumienia ze słuchu. Ponadto w kilku sylabusach jako metoda weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się pojawia się „udział w zajęciach”, który sam w sobie nie stanowi metody weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się.

- w dwóch przypadkach zespół oceniający stwierdził uchybienia formalne, które skutkują tworzeniem błędnego koła: w sylabusach zajęć *seminarium dyplomowe (licencjackie) – językoznawstwo (fil. angielska)* oraz *seminarium dyplomowe (licencjackie) (fil. rosyjska)* wśród metod weryfikacji efektów wymienia się „egzamin dyplomowy”, mimo że nie można przystąpić do egzaminu dyplomowego, nie mając zaliczeń ze wszystkich zajęć, w tym *seminarium dyplomowego*.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie zawsze umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Jak wskazano powyżej, tu również problemem bywa niejasne ujęcie efektów (np. dotyczących „instytucji, w których [student] zamierza podjąć pracę”). Ponadto w przypadku niektórych zajęć o charakterze praktycznym metody weryfikacji nie są związane z czynnościami praktycznymi typowymi dla zawodu nauczyciela lub tłumacza, do których dane zajęcia mają przygotowywać. Na przykład w ramach zajęć *tłumaczenia ustne – warsztaty* (fil. angielska, rok 3) żadna z metod weryfikacji nie stwierdza wprost, że przedmiotem oceny będą wykonywane przez studenta przekłady ustne (mowa o quizach, prezentacjach, przekładach pisemnych, oraz ogólnie „zadaniach”). Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego, w tym języka specjalistycznego, na założonym dla kierunku poziomie ESOKJ.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce, a przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się w siedzibie uczelni, natomiast „nauczyciel akademicki, prowadzący przedmiot, może wyrazić zgodę na korespondencyjne (przez Internet) otrzymywanie od studentów niektórych prac, których ocena wpłynie na końcowe zaliczenie (projekty, referaty, prace etapowe itp.).” Sylabusy zawierają informacje o formie zaliczeń i egzaminów.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Prace etapowe nie zawsze, a prace dyplomowe wcale nie weryfikują opanowania przez studentów umiejętności praktycznych ani nie obejmują wykonywania zadań charakterystycznych dla działalności zawodowej nauczyciela ani tłumacza. Uczelnia przyjęła nowy regulamin dyplomowania i uchwałę w sprawie zasad przygotowania aplikacyjnych prac dyplomowych. Tematy prac dyplomowych przewidzianych do obrony na rok akademicki 2022/2023 sugerują, że sytuacja ulegnie poprawie. Spośród udostępnionych prac licencjackich z lat 2020/2021 i 2021/2022, jednakże żadna nie spełniała wymogu aplikacyjności. Analizowane prace mają charakter odtwórczy, niepowiązany z zastosowaniem wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz

zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Obecnie Uczelnia nie ma też mechanizmu monitorowania tego aspektu prac, a recenzje nie odnoszą się do tego faktu.

Osiągnię efektów uczenia się nie jest także monitorowane przez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej ich edukacji.

Studenci są autorami/współautorami publikacji w czasopiśmie studenckim *ULTIMATE*, które można uznać za powiązane z działalnością zawodową nauczycieli języka. Są to opracowane przez studentów ćwiczenia językowe dla poziomów A i B ESOKJ. Dostęp do czasopisma możliwy jest tylko poprzez stronę Uczelni. Uczelnia planuje stworzenie osobnej strony dla czasopisma i wystąpienie o numer ISSN.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, oraz uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zasady dyplomowania są jednak nie w pełni jasne i nie gwarantują skutecznej, rzetelnej i wiarygodnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Stosowane metody weryfikacji i oceny są zróżnicowane, ale nie zawsze pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Metody weryfikacji nie zostały dostosowane do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Podobnie prace etapowe i dyplomowe w obecnej formie nie potwierdzają osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej.

Podstawą do sformułowania oceny kryterium spełnione częściowo jest:

1. niezapewnienie wystarczająco szczegółowego opisu merytorycznych wymagań jakie ma spełniać praca dyplomowa na studiach drugiego stopnia o profilu praktycznym i odpowiednio wymagań stawianych studentom na egzaminie dyplomowym na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz zapewnienie studentom kompleksowej informacji na temat formuły egzaminu i zakresu materiału egzaminu dyplomowego;
2. niewłaściwy dobór metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, które nie zapewniają skutecznej weryfikacji umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy;
3. niedostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
4. brak aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych, w tym ich związku z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Określenie merytorycznych wymagań jakie ma spełniać praca dyplomowa na studiach drugiego stopnia o profilu praktycznym z uwzględnieniem progresu między poziomami studiów i odpowiednio wymagań stawianych studentom na egzaminie dyplomowym na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz zapewnienie studentom kompleksowej informacji na temat formuły egzaminu i zakresu materiału na początku cyklu kształcenia;
2. Zapewnienie metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, tak aby umożliwiały ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się;
3. Dostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
4. Zapewnienie aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych;
5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku filologia w ULT w Przasnyszu prowadzi 29 nauczycieli akademickich, w tym 11 nauczycieli akademickich jest zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Wśród pracowników Uczelni trzy osoby posiadają tytuł profesora (2 w dyscyplinie językoznawstwo, 1 w dyscyplinie literaturoznawstwo) cztery osoby - tytuł doktora habilitowanego (2 w dyscyplinie językoznawstwo, 2 – w dyscyplinie literaturoznawstwo). Uczelnia zatrudnia również 5 osób ze stopniem doktora (w tym 2 językoznawców i 1 literaturoznawca) oraz 15 magistrów. Wśród pracowników z tytułem profesora, doktora habilitowanego i doktora dziewięć osób ma udokumentowany aktualny (ostatnie sześć lat) dorobek naukowy w zakresie dyscyplin, z którymi związane są prowadzone na kierunku zajęcia. Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ma duże doświadczenie zawodowe w zakresie dydaktyki, nauczania języka obcego w szkołach różnego typu, na kursach językowych, prowadzenia szkoleń i warsztatów dla nauczycieli. Wielu z nich posiada stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Wśród kadry realizującej kształcenie na kierunku są osoby pełniące funkcje wizytatora, konsultanta metodycznego, doradcy metodycznego. Kilku nauczycieli ma również udokumentowane doświadczenie w zakresie tłumaczenia. Trzech pracowników to rodzimi użytkownicy języka.

Struktura kwalifikacji, stabilność zatrudnienia i liczebności kadry w stosunku do liczby studentów, a także praktyczne doświadczenie zawodowe wykładowców umożliwiają prawidłową realizację zajęć na ocenianym kierunku.

Hospitacje zajęć wykazały, że nauczyciele akademicy są przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, potrafią wykorzystać możliwości oferowane przez używane na Uczelni platformy edukacyjne, stosują również zróżnicowane metody

prowadzenia tych zajęć. W niektórych przypadkach ujawniły się jednak niedobory kompetencji osób prowadzących zajęcia w utrzymaniu kontaktu ze studentami i ich aktywizowaniu w toku zajęć realizowanych zdalnie. **Rekomenduje się** dalsze rozwijanie kompetencji kadry nauczającej w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dobór zasad weryfikacji efektów uczenia się do poszczególnych zajęć ujawnił przypadki niedoborów kompetencji w zakresie weryfikowania efektów uczenia się za pomocą zróżnicowanych, dostosowanych do tych efektów metod i narzędzi oraz skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, w tym w zakresie ich powiązania z praktycznym profilem kierunku.

Co najmniej 50% godzin zajęć na kierunku prowadzonych jest przez nauczycieli zatrudnionych w tej Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia nie przekracza wymiaru zajęć dydaktycznych określonych w Ustawie. Przydział zajęć uwzględnia merytoryczne przygotowanie oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli. Zajęcia kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli posiadających stopień lub tytuł naukowy oraz dorobek naukowy związany z treściami kształcenia właściwymi dla tych zajęć.

W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiot ubiorą udział osoby prowadzące działalność naukową w dyscyplinach językoznawstwo lub literaturoznawstwo odpowiadającym przedmiotowi nauczania lub prowadzonym zajęciom. W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego biorą udział osoby prowadzące badania naukowe w dyscyplinach naukowych pedagogika i psychologia.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia uwzględnia ich dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne oraz doświadczenie zawodowe w zakresie specjalizacji prowadzonych w ramach kierunku, jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest kontrolowana przez Uczelnię.

Prowadzone są badania ankietowe na temat zakresu wykorzystania technik kształcenia na odległość, oceny kompetencji i zapotrzebowania na szkolenia. Przeprowadzono m.in. badanie ankietowe dotyczące poziomu satysfakcji nauczycieli akademickich z posiadanych kompetencji w zakresie umiejętności wykorzystania stosowanych w dydaktyce na Uczelni narzędzi cyfrowych, co poskutkowało wdrożeniem szkoleń z zakresu obsługi stosowanych platform e-learningowych, metod pracy i narzędzi wykorzystywanych w dydaktyce. Uczelnia zorganizowała szkolenia nauczycieli m.in. w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość metodą synchroniczną i asynchroniczną, obsługi platform e-learningowych, metod i technik sprawdzania wiedzy online oraz pracy ze studentami podczas pracy zdalnej. Wśród wykładowców przeprowadzane są ankiety dotyczące wykorzystania narzędzi i platform do nauczania zdalnego, oceny własnych kompetencji i potrzeby dodatkowych szkoleń.

Zasady polityki kadrowej (zasady zatrudnienia/zwalniania pracownika, przedłużania zatrudnienia, przeprowadzania konkursu na wolne stanowisko, powierzania zadań dydaktycznych) określa statut Uczelni. Decyzję o zatrudnieniu podejmuje jednoosobowo rektor po zasięgnięciu opinii powołanej w tym celu komisji.

Wszystkie zajęcia dydaktyczne podlegają ankietyzacji, a zgodnie ze Statutem Uczelni, opinia studentów ustalona na podstawie anonimowych ankiet jest jednym z elementów stanowiących podstawę oceny

nauczyciela akademickiego. Niewielki udział studentów w tym badaniu wynika z nieskutecznego motywowania studentów do udziału w tym badaniu. **Rekomenduje się** podjęcie działań ukierunkowanych na zwiększenie udziału studentów w tej formie oceny nauczycieli akademickich. W Uczelni wdrożony został system hospitowania zajęć. Przeprowadzane są hospitacje planowe (w przypadku pozytywnej oceny nauczyciela akademickiego raz w okresie objętym oceną okresową, natomiast obowiązkowo w pierwszym roku pracy w przypadku nowo zatrudnionych nauczycieli) lub hospitacje interwencyjne (np. w przypadku negatywnej oceny zajęć w ankietach studenckich, negatywnej oceny w czasie ostatniej hospitacji).

Ocenie okresowej podlegają wszyscy nauczyciele akademicy. Zasady, częstotliwość oraz kryteria tej oceny określa Statut Uczelni. W okresowej ocenie nauczycieli akademickich wykorzystywane są wyniki ankiet studenckich oraz hospitacji. Nauczyciele akademicy z tytułem doktora lub magistra podlegają okresowej ocenie raz na dwa lata, a oceny nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora, zatrudnionego na podstawie mianowania, dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata. Wyniki okresowych przeglądów kadry realizującej kształcenie nie są wykorzystywane do doskonalenia kompetencji i umiejętności nauczycieli akademickich. Brak w tym zakresie w Uczelni rozwiązań systemowych. **Rekomenduje się** opracowanie procedur umożliwiających wykorzystanie okresowej oceny nauczycieli akademickich do doskonalenia ich kompetencji i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć. Rozwój naukowy części nauczycieli związany jest z ich wcześniejszym lub równoległym zatrudnieniem w innych uczelniach, zaś rozwój kompetencji dydaktycznych wynika często z doświadczenia w prowadzeniu zajęć w szkołach oraz udziału w szkoleniach organizowanych poza Uczelnią. W ramach wspierania rozwoju naukowego nauczycieli akademickich Statut Uczelni przewiduje obniżenie wymiaru zadań dydaktycznych, np. w przypadku kierowania zespołem badawczym. Przewidziane jest również dofinansowanie działalności naukowej pracowników w zakresie wyjazdów na konferencje naukowe lub pobyt badawczy, a także dofinansowanie szkoleń podwyższających kwalifikacje zawodowe lub dydaktyczne. Warunkiem uzyskania dofinansowania jest złożenie wniosku i jest ono uzależnione od sytuacji finansowej Uczelni. Jednak zarówno w przypadku dofinansowania działalności naukowej, jak i szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne, brak jasnych kryteriów oceny wniosków i procedur przyznawania dofinansowania. W Uczelni brak również systemu nagród oraz określonej ścieżki awansowej stymulujących i motywujących członków kadry do doskonalenia. **Rekomenduje się** wprowadzenie jasnych kryteriów oceny wniosków oraz przejrzystych procedur dofinansowania wyjazdów konferencyjnych, pobytów badawczych i szkoleń przyznawanego pracownikom, a także wprowadzenie określonej ścieżki awansowej oraz systemu nagród motywujących nauczycieli do wszechstronnego doskonalenia.

W Uczelni obowiązują sformalizowane zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku filologia w większości zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Stwierdzono jednak niskie kompetencje części kadry w zakresie doboru i stosowania zróżnicowanych i specyficznych metod i narzędzi weryfikacji efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących, opartych o transparentne zasady i umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, a wyniki hospitacji. Wyniki oceny okresowej nie są w pełni wykorzystywane w doskonaleniu kadry i planowaniu indywidualnych ścieżek rozwojowych. Uczelnia nie posiada rozwiązań systemowych wpływających na tworzenie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju. W Uczelni obowiązują sformalizowane zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz pomocy ofiarom.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium jako spełnione częściowo wynika z następujących nieprawidłowości:

1. braku systemowych rozwiązań wpływających na tworzenie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju;
2. niedoborów kompetencji nauczycieli akademickich powiązanych z doбором metod weryfikacji efektów uczenia się szczególnie w odniesieniu do opanowania przez studentów praktycznych umiejętności zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Wdrożenie na Uczelni systemowych rozwiązań stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju;
2. Wzmocnienie potencjału dydaktycznego nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia umiejętności doboru właściwych metod weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć, w tym w zakresie oceny opanowania przez studentów praktycznych umiejętności zawodowych;
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Salę i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej,

umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Dla zajęć na kierunku dostępna są sale dydaktyczne wyposażone w telewizory i projektory multimedialne, sala laboratoryjna do nauki języka (24 stanowiska), sala komputerowa (22 stanowiska), rozbudowywana jest także możliwość korzystania z sali rzeczywistości wirtualnej (obecnie w użyciu 4 pary gogli).

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nowoczesne. Oprogramowanie nie odbiega zasadniczo od aktualnie używanego w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Komputery umożliwiają korzystanie z – w większości darmowych – programów i usług sieciowych umożliwiających przybliżenie czynności wykonywanych przez nauczyciela języka (pakiet Office 365, platforma Moodle) i tłumacza (Memsource, Omega T, Poedit) oraz programów do analizy języka, potencjalnie przydatnych i w zastosowaniach edukacyjnych, i przekładowych (AntConc, Paralela oraz Sketch Engine – 11 stanowisk). W przypadku narzędzi CAT nie są to najpopularniejsze na rynku narzędzia profesjonalne, ale umożliwiają zapoznanie studentów z podstawowymi funkcjami tego typu oprogramowania. Infrastruktura umożliwia zatem prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia planuje zakup kabiny do tłumaczeń symultanicznych.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (z wyjątkiem sali VR, gdzie część studentów może korzystać z podglądu na tradycyjnych monitorach). Zapewniony jest dostęp do sieci bezprzewodowej.

Jednocześnie sale te i dostępne w nich zasoby nie są wykorzystywane przez studentów przez większość roku akademickiego, ponieważ zajęcia odbywają się głównie w formie kształcenia na odległość. Większość oprogramowania dostępna jest za darmo online (z wyjątkiem Sketch Engine, dostępnego za darmo wyłącznie w wersji demonstracyjnej), a Uczelnia umożliwia dostęp do infrastruktury oprogramowania zapewniającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Jednak zasoby sprzętowe dostępne są jedynie w teorii lub w formie odbiegającej od ich normalnego funkcjonowania (jak w przypadku pracowni VR). Również możliwość korzystania z infrastruktury poza dniami zjazdów i godzinami zajęć jest wyłącznie teoretyczna (po ewentualnym podaniu do pani rektor). Wobec tego nie w pełni zapewniony jest dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań czy realizacji projektów. **Rekomenduje się** zapewnienie realnej możliwości korzystania z dostępnej infrastruktury poza godzinami zajęć.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej. Biblioteka jest otwarta w trakcie zjazdów i w dni powszednie (poniedziałek-piątek w godzinach 9-16, w weekendy zjazdowe w godzinach 9-14), a studenci w czasie pierwszych, stacjonarnych zjazdów przechodzą szkolenie biblioteczne. W czytelni dostępne są laptopy (choć podłączane do ładowania dopiero, kiedy ktoś z nich korzysta). Dostęp do baz czasopism możliwy jest na specjalne życzenie i przy pomocy pracownika

biblioteki. Biblioteka zapewnia dostęp do zbiorów Wirtualnej Biblioteki Nauki, baz Elsevier, SpingLink, Web of Science i Wiley. Ze względu na zdalną formę większości zajęć studenci korzystają przeważnie z materiałów udostępnianych przez wykładowców na platformach do nauczania zdalnego. Jednocześnie biblioteka nie udostępnia materiałów w formie cyfrowej. Istnieje możliwość wysłania książki, zrobienia ksera wybranych stron i przesłania ich pocztą tradycyjną lub zeskanowania wybranych stron i przesłania na adres mailowy, jednak wymaga to kontaktu z dziekanatem. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są więc dostępne tradycyjnie, a z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej – w ograniczonym zakresie. **Rekomenduje się** zwiększenie dostępności materiałów w formie cyfrowej.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Nie w pełni zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób, który zapewniałby im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów. Na drzwiach sal znajdują się oznaczenia braille'owskie, ale brak czytelnych, kontrastowych oznaczeń pomieszczeń. Brak również oznaczeń sal i pomieszczeń biurowych w języku angielskim oraz tablic informacyjnych na budynkach i wewnątrz nich. Budynki Uczelni nie posiadają wind, a w budynku, w którym odbywa się większość zajęć dydaktycznych pracowni komputerowe oraz biblioteka znajdują się na piętrze. Jedno z wyjść ewakuacyjnych z budynku dostępne jest od wewnątrz i od zewnątrz po stopniach. W budynku tym dostępny jest schodofaż, uruchamiany w razie potrzeby przez dozorcę technicznego, nie przedstawiono jednak sposobu kontaktu z obsługą techniczną (brak np. domofonu, numeru telefonu). Uczelnia posiada osobny sekretariat dla osób z niepełnosprawnością, a w innym budynku – pomieszczenie przeznaczone do obsługi osób z niepełnosprawnością, jednak podobnie jak w przypadku schodofażu, w praktyce skorzystanie z nich wymaga wcześniejszego kontaktu z obsługą. W sekretariacie tym, podobnie jak w pomieszczeniach dydaktycznych i biurowych, mimo oznaczeń naklejkowych brak jest faktycznych dostosowań dla osób z niepełnosprawnością: wytyczonych ścieżek, miejsc i mebli o wysokości umożliwiającej swobodne z nich korzystanie osobom poruszającym się na wózkach. W godzinach pracy biblioteki Uczelnia zapewnia dostęp do komputera z czytnikiem ekranu JAWS i lupą Zoom Text Magnifier. Również ten komputer jest dostępny na stanowisku o wysokości niedostosowanej do potrzeb osoby na wózku. Budynki Uczelni posiadają toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, jest połączona z innymi systemami uczelnianymi, dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia też dostęp do oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Podstawową platformą wykorzystywaną w trakcie zajęć jest MS Teams.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są wystarczająco aktualne i co do zasady zgodne pod względem zakresu tematycznego i zasięgu językowego z potrzebami kierunku, ale nie są w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się przewidzianymi w sylabusach poszczególnych zajęć. Zasoby biblioteczne nie obejmują w pełni literatury rekomendowanej w sylabusach zajęć takich jak np. *zajęć coaching w edukacji, przedsiębiorczość dla filologów, kompetencje społeczne i przedsiębiorczość, kształcenie na odległość, wstęp do językoznawstwa, lektorat języka rosyjskiego,*

psychologia uczenia się, historia literatury anglojęzycznej (fil. angielska), wiedza o akwizycji i nauczaniu języka, pedagogika dla nauczycieli (fil. rosyjska).

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę ich sprawności, dostępności, nowoczesności i aktualności. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Uczelnia udokumentowała udział nauczycieli akademickich i studentów w okresowych przeglądach zasobów, które polegają na zapoznaniu się ze stanem zbiorów i ewentualnym złożeniem zapotrzebowania na zakup nowych pozycji. Przeglądy te pozostają jednak na poziomie ogólnym. Na przykład nie prowadzi się systematycznych przeglądów zalecanej literatury i jej dostępności w zasobach bibliotecznych. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, co do zasady umożliwiając prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Nie są jednak w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Nie są też w pełni wykorzystywane w praktyce: kształcenie zdalne w praktyce ogranicza odstęp studentów do zasobów i infrastruktury uczelni, powoduje też, że zapisy sylabusów w odniesieniu do zalecanej literatury funkcjonują równolegle w stosunku do rzeczywistych zbiorów bibliotecznych i do materiałów faktycznie używanych przez prowadzących w trakcie zajęć zdalnych.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają przeglądom z udziałem studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Postawą do sformułowania oceny „kryterium spełnione częściowo” jest:

- 1) niepełne dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- 2) niepełną dostępność zalecanej literatury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zapewnienie dostosowania infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów;
2. Zapewnienie dostępności dla studentów zalecanego piśmiennictwa;
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia posiada bardzo liczne grono interesariuszy zewnętrznych współpracujących w zakresie konstruowania programu studiów na ocenianym kierunku, jego realizacji oraz doskonalenia. To 20 instytucji o zróżnicowanym zasięgu działalności. Zróżnicowanie dotyczy również profili działalności zawodowej, wielkości, a także form organizacyjnych. Wśród interesariuszy wyodrębnić można grupy ze względu na reprezentowane branże:

- przedstawicieli oświaty – głównie szkoły podstawowe,
- podmioty zajmujące się usługową działalnością tłumaczeniową oraz usługami powiązanymi – np. biura tłumaczeń, tłumacze prowadzący własną działalność gospodarczą,
- jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pożytku publicznego i podmioty wspierające przedsiębiorczość.

W grupie kluczowych interesariuszy, poza szkołami podstawowymi, znajdują się również poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które wprawdzie wpisują się w koncepcję i cele kształcenia, jednakże nie są zgodne z zakresem zawodowego przygotowania nauczyciela przedmiotu język angielski.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i ma charakter stały. Interesariusze zasiadają w ogólnouczelnianej Radzie Biznesu oraz komisji ds. programów kształcenia, a także w zespole ds. jakości kształcenia na kierunku, którego zadaniem jest również weryfikacja programów studiów pod kątem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, rekomendowanie nowych kierunków rozwoju programu studiów i in.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przynosi wymierne efekty. Głos interesariuszy jest uwzględniany w zakresie doboru narzędzi do wykonywania tłumaczeń, przeglądy i opiniowanie efektów uczenia się, zwiększenie liczby godzin praktyk zawodowych. W programie studiów dokonano, jednakże niewielu zmian pod wpływem głosu doradczego instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego zasiadających we wcześniej wspomnianych gremiach.

W ramach kierunku pracodawcy współpracują głównie w zakresie organizacji i realizacji praktyk zawodowych na podstawie zawieranych przez Uczelnię umów. Współpraca Uczelni z otoczeniem w odniesieniu do ocenianego kierunku rzadko przyjmuje inne formy niż dwie wyżej wymienione – dotyczy przede wszystkim konsultowania i opiniowania elementów programu studiów oraz organizacji praktyk. Uczelnia zaznacza, iż studenci kierunku biorą również udział we współpracy z interesariuszami w zakresie przedsięwzięć gospodarczo-kulturalnych np. Targów Pracy i Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, działalność ta ma jednak charakter marginalny w kontekście specyfiki i wymogów kierunku, a w szczególności jego programu i efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z sytuacją pandemii, Uczelnia prawidłowo zapewniała udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Wykorzystywano w tym celu efektywnie metody i narzędzia komunikacji na odległość, co potwierdzają pracodawcy. Aktualnie, dobre praktyki ustalone w wyniku długookresowej współpracy zdalnej są wykorzystywane w kontynuowaniu tej współpracy.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Nie obejmują one jednak oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, a także skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów nie są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, w konsekwencji – programu studiów. W ocenie biorą udział studenci zasiadający w zespołach pracujących nad jakością kształcenia na kierunku. Nieprawidłowości zdiagnozowane w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w realizacji praktyk potwierdzają brak efektywności prowadzonych przeglądów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Formy współpracy z interesariuszami programu nie są zróżnicowane. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom z udziałem studentów kierunku, jednakże oceny te nie są efektywne. Nie potwierdzono, aby wyniki tych ocen były wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
2. przeglądów współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zróżnicowanie form współpracy z interesariuszami adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się;
2. Prowadzenie przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w taki sposób, aby obejmowały one ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów;

3. Wykorzystywanie wyników przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu rozwoju i doskonalenia tej współpracy, a w konsekwencji programu studiów;
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia na kierunku jest mało zauważalny, gdyż aktywność międzynarodowa studentów, jak i kadry akademickiej w odniesieniu do celów kształcenia, koncepcji kształcenia, czy też do programu studiów, w tym efektów uczenia się, praktycznie nie ma miejsca, pomimo że oceniany kierunek w swoich założeniach osadzony jest w językach obcych nowożytnych – angielskim i rosyjskim oraz w kulturach krajów wyznaczonych ich rozległymi obszarami posługiwania się. Dodatkowo, Uczelnia nie podejmuje wystarczających działań w zakresie umiędzynarodowienia „w domu”, w konsekwencji nie dając adekwatnych dla kierunku możliwości na rozwój np. umiędzynarodowienia prowadzonego programu i przyjmowania studentów oraz kadry akademickiej z zagranicy.

Uczelnia w niewystarczający sposób, w odniesieniu do specyfiki kierunku wspiera mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Zakres i zasięg tych działań nie jest wystarczający, gdyż współpraca dotyczy głównie ośrodków w Kazachstanie, właściwych głównie dla specjalności rosyjskiej, bardzo nielicznie reprezentowanej na kierunku (5 studentów). Formy i zakres tej współpracy nie są wystarczająco zróżnicowane biorąc pod uwagę aktywności studentów i kadry kierunku. Dla specjalności *filologia angielska* Uczelnia nie stwarza praktycznie w ogóle warunków i możliwości umiędzynarodowienia, co manifestuje się głównie brakiem oferty mobilności w celu realizacji semestru studiów za granicą, udziału w projektach europejskich, czerpania z dziedzictwa edukacyjnego i naukowego zjednoczonej Europy. Lista uczelni z zagranicy z porozumieniami o współpracy, wskazuje na cztery uczelnie dla *specjalności rosyjskiej i angielskiej*, ulokowane poza Europejskim Obszarem Szkolnictwa Wyższego (3 z Kazachstanu i 1 z Białorusi) oraz jedną turecką dla *filologii angielskiej*. Do grona uczelni z zagranicy zaliczono nieprawidłowo również dwie polskie uczelnie publiczne oraz polską jednostkę wojskową, które nie mogą być wliczane do grona uczelni partnerskich. W dodatkowym wykazie przedstawiono instytucje współpracujące z Uczelnią w ramach współpracy zagranicznej, współpracy rozumianej przez Uczelnię jako udział studentów lub kadry ULT w działaniach międzynarodowych inicjowanych i prowadzonych przez inne organizacje polskie czy zagraniczne np. Fundację Gwiazdka, własne liceum akademickie, zagraniczną firmę turystyczną. Działania te nie mają związku z procesem i koncepcją kształcenia na kierunku, więc nie mogą zostać uznane jako czynnik determinujący stopień umiędzynarodowienia kierunku.

Z perspektywy kształcenia na ocenianym kierunku jako całości nie można uznać działań Uczelni w zakresie aktywności międzynarodowej, w tym w zakresie mobilności akademickiej, jako wystarczające – liczba umów międzynarodowych, ich zakres i zasięg nie są dla kierunku wystarczające. Ponadto, jak już wcześniej zauważono, działania Uczelni nie dotyczą praktycznie w ogóle współpracy w ramach Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (EOW), którego częścią jest RP. Współpraca z krajami UE praktycznie nie jest prowadzona, co w przypadku kierunku koncentrującego się na europejskich językach obcych nowożytnych, kulturach i literaturach nie sprzyja właściwej realizacji koncepcji kształcenia, w tym celów kształcenia, jak również osiąganiu efektów uczenia się. Uczelnia nie

tworzy właściwej i adekwatnej oferty umiędzynarodowienia dla ocenianego kierunku – dla jego studentów i kadry, nie rozbudza i nie kształtuje również w nich potrzeby umiędzynarodowienia.

W ostatnich 3 latach żaden student kierunku nie uczestniczył w żadnej formie mobilności akademickiej, nawet wirtualnej, choć taka możliwość oferowana jest w akcjach mobilności finansowanych przez KE. W odniesieniu do nauczycieli akademickich sytuacja jest nieco lepsza – to 5 wyjazdów w celu udziału w konferencji lub wizyta studyjna. Dane dotyczące mobilności typu „incoming” dotyczą studentów i stażystów z Kazachstanu w dość dużej liczbie – w sumie 28 osób, w tym aż 17 w roku akademickim 2021/2022.

Inne formy umiędzynarodowienia na kierunku ograniczają się do organizacji corocznych międzynarodowych konferencji naukowych, uczestnictwa kadry w konferencjach zagranicznych (w niewielkim wymiarze), publikacji kadry w zagranicznych wydawnictwach. Inne aktywności nie są powiązane z kształceniem na kierunku np. akcje pomocowe (np. dla obywateli Ukrainy).

Uczelnia nie legitymuje się podstawowymi narzędziami umożliwiającymi realizację ustawowej obligacji umiędzynarodowienia kształcenia. Nie posiada Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE), której posiadanie jest warunkiem, jaki muszą spełnić wszystkie instytucje szkolnictwa wyższego z państw biorących udział w programie, które pragną uczestniczyć w realizowanych w ramach programu projektach z zakresu mobilności edukacyjnej osób lub polegających na współpracy na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk. Wyklucza to Uczelnię i studentów kierunku z wszystkich działań w Erasmus+ w wieloletniej perspektywie – aż do roku 2027. Uniemożliwia także udział w typowych, popularnych mobilnościach edukacyjnych wszystkich typów i wymiarów – długo i krótkoterminowych, w projektach partnerskich i in. Uniemożliwia również wsparcie finansowe z KE dla działań w zakresie umiędzynarodowienia oraz ogólnego wsparcia organizacyjnego dla samej uczelni prowadzącej współpracę. W konsekwencji, Uczelnia nie umożliwia mobilności studentom, kadrze oraz administracji w ramach tego programu w obrębie EOW. Brak realizacji mobilności w Programie Erasmus+, czy jakimkolwiek zbliżonym programie/ projektach umożliwiającym mobilność, stoi w sprzeczności z uwypukleniem międzynarodowego wymiaru kształcenia i wagi standardów europejskich dla działalności Uczelni zawartymi w koncepcji kształcenia: „W swoich działaniach, Uczelnia kieruje się wzorcami dobrych praktyk oraz upowszechnianymi wzorcami międzynarodowymi ze szczególnym naciskiem na przyjęte standardy ministerialne i europejskie.”

W świetle wyżej opisanego stanu, należy stwierdzić, że rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie są wystarczające i w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

Studenci są informowani o możliwości skorzystania z bardzo ograniczonych możliwości brania udziału w aktywnościach międzynarodowych poprzez stronę internetową i z niej nie korzystają. Strona www Uczelni w językach obcych praktycznie nie istnieje – jej wersja angielska zawiera jedynie kilka podstawowych informacji na temat Uczelni. Zakres tych informacji nie jest wystarczający w kontekście możliwości podjęcia kształcenia przez cudzoziemców w Polsce, uczestnictwa w wymianie, prowadzenia badań w zespołach międzynarodowych, możliwości realizacji wspólnych projektów, otwartości na współpracę z innymi uczelniami zagranicznymi.

Jeśli chodzi o rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia „w domu”, działania Uczelni praktycznie nie są zauważalne. Może to stanowić przyczynę niskiego zainteresowania studentów i kadry udziałem w aktywnościach o charakterze międzynarodowym zgodnych z kształceniem na kierunku czy badaniami w jednostce. Jak już wcześniej stwierdzono, Uczelnia nie oferuje wsparcia cudzoziemcom i nie jest właściwie przygotowana do rekrutowania cudzoziemców, wspierania procesu dydaktycznego oraz obsługi cudzoziemców na ocenianym kierunku. Na kierunku, zgodnie z jego koncepcją i celami, prowadzona jest dydaktyka w językach obcych – angielskim oraz rosyjskim, w zależności

od specjalności oraz w innym języku, w przypadku lektoratu dodatkowego języka obcego. Przygotowanie nauczycieli akademickich do nauczania, a studentów do uczenia się w tych językach wynika, jednakże, ze specyfiki programu studiów, nie jest zaś wynikiem działań podejmowanych w celu zwiększenia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku.

Działania zmierzające do umiędzynarodowienia kierunku nie mają charakteru systemowego. Ponadto, Uczelnia nie określiła warunków odbywania mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów, a główni interesariusze tych działań nawet nie wiedzą, że taka mobilność jest możliwa.

W Uczelni nie są prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które obejmowałyby ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i/lub jednostkami badawczo-rozwojowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym. Nie bierze również pod uwagę opinii studentów oraz nauczycieli akademickich w tym zakresie. W efekcie, nie jest możliwa ewaluacja prowadzonej współpracy oraz wykorzystywanie wyników przeglądów do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza bardzo ograniczone warunki, które sprzyjałyby umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku. Prowadzone działania mają charakter szczątkowy i nie są w pełni zgodne z przyjętą koncepcją kształcenia. Przygotowanie nauczycieli akademickich do nauczania, a studentów do uczenia się w językach obcych wynika jedynie ze specyfiki programu studiów, nie jest natomiast wynikiem działań podejmowanych w celu zwiększenia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku. Uczelnia nie rozbudza potrzeby umiędzynarodowienia u studentów ani u kadry kierunku.

Nie jest tworzona oferta kształcenia w językach obcych dedykowana studentom zagranicznym. Działania podejmowane przez Uczelnię w odniesieniu do zwiększania stopnia umiędzynarodowienia na kierunku nie są wystarczające, co skutkuje widoczną na kierunku stagnacją tego procesu – brakiem rozwoju umiędzynarodowienia, w tym w szczególności wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów. Stąd, nie ma możliwości wykorzystywania wyników tych ocen w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny kryterium „spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. zakresu, form i zasięgu działań dot. umiędzynarodowienia, a także zgodności tych działań z koncepcją i celami kształcenia;
2. udziału w programach umożliwiających mobilność akademicką;
3. liczby i zróżnicowania geograficznego partnerów zagranicznych oraz rezultatów tej współpracy w odniesieniu do programu studiów;
4. umiędzynarodowienia kierunku „w domu”, w tym w zakresie przyjmowania na studia cudzoziemców, realizacji przez nich programu oraz organizacji kształcenia, a także polityki informacyjnej skierowanej do cudzoziemców, w tym poprzez stronę internetową Uczelni;
5. okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Poszerzenie zakresu, form i zasięgu działań w zakresie umiędzynarodowienia kierunku w taki sposób, aby były one w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia;
2. Stworzenie warunków, w tym oferty dla studentów i kadry w zakresie mobilności akademickiej;
3. Zwiększenie liczby oraz zróżnicowania geograficznego współpracujących partnerów zagranicznych oraz osiąganie wymiernych rezultatów tej współpracy w odniesieniu do programu studiów;
4. Intensyfikację działań Uczelni w zakresie umiędzynarodowienia kierunku „w domu”, w tym w zakresie przyjmowania na studia cudzoziemców, realizacji przez nich programu oraz organizacji kształcenia, a także nieefektywnej polityki informacyjnej skierowanej do cudzoziemców, w tym poprzez stronę internetową Uczelni;
5. Przeprowadzanie okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które obejmują ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i/lub jednostkami badawczo-rozwojowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym.
6. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom kierunku filologia zróżnicowane, adekwatne do potrzeb wsparcie. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość otrzymania pomocy materialnej i organizacyjnej, dzięki którym proces uczenia się może przebiegać w sposób komfortowy oraz sprzyjający ich rozwojowi. Zapewnione są formy kontaktu z nauczycielami akademickimi zarówno w sposób zdalny, z wykorzystaniem współczesnych technologii, jak i stacjonarny. Powołani są również opiekunowie roku odpowiadający za komunikację ze studentami.

W ramach przestrzeni wirtualnej wykorzystywana jest na Uczelni platforma, zapewniający studentom dostęp do sylabusów i materiałów z zajęć. Studenci mają zapewniony dostęp do ogłoszeń, ankiet oraz informacji o uzyskiwanych ocenach na Portalu Studenta ULT.

Dla studentów rozpoczynających kształcenie na początku października organizowane są dni adaptacyjne, podczas których są zapoznawani z opiekunem roku / opiekunami grup i władzami Uczelni, przygotowywani do korzystania z oprogramowania wykorzystywanego do prowadzenia zajęć zdalnych i obsługi studiów, uczestniczą w szkoleniu BHP oraz szkoleniach z zakresu platform wykorzystywanych przez bibliotekę. Są informowani o możliwościach wsparcia świadczonego przez Uczelnię i inicjatywach Edukacyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości (możliwość odbywania spotkań z doradcą zawodowym, uczestnictwo w corocznych targach pracy umożliwiających zapoznanie się z potencjalnymi pracodawcami i ich ofertami).

W ramach oferty EIP funkcjonuje również baza noclegowa w pobliskiej miejscowości, umożliwiająca studentom ULT korzystanie z odpłatnych noclegów ze zniżką w wysokości 20%. Studenci mają możliwość nieodpłatnego korzystania z pokoiów znajdujących się w budynku obok siedziby uczelni.

W ramach wsparcia materialnego Uczelnia zapewnia studentom stypendia (stypendium rektora dla najlepszych studentów, socjalne, specjalne dla osób z niepełnosprawnościami) oraz zapomogi na podstawie regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów. W porozumieniu z samorządem studenckim ustalane są wysokości świadczeń i progi dochodowe. O zapomogi studenci mogą się ubiegać raz w ciągu semestru.

Stypendia przyznawane są na okres do 10 miesięcy. Składanie wniosków w tej sprawie możliwe jest do 15 października danego roku, jak również do czasu rozdysponowania środków. Informacja o terminie widnieje również na stronie Uczelni, na której zamieszczono datę – 20 października, przez co nie jest możliwe ustalenie ujednoliconego, nieprzekraczalnego terminu wnioskowania. Co do zasady wniosek należy złożyć w odpowiednim dziekanacie, możliwe jest także wysłanie wniosku pocztą tradycyjną lub elektroniczną.

Na stronie nie zostały zamieszczone załączniki dotyczące szczegółowych zasad przyznawania świadczeń, o których mowa w regulaminie. Brakuje także wykazu osiągnięć stanowiących podstawy ubiegania się o stypendium rektora, których studenci, w tym członek komisji stypendialnej, również nie potrafili wskazać, co niekorzystnie wpływa na ocenę transparentności działań komisji stypendialnej. We wzorze wniosku do tego świadczenia brakuje rubryki dotyczącej osiągnięć artystycznych, co uniemożliwia ich zadeklarowanie. Jako wsparcie w wypełnianiu potrzebnych dokumentów udostępniono dokument z odpowiedziami na najczęściej zadawane pytania.

Studenci wyróżniający się naukowo lub z wysokimi wynikami w sporcie, na wniosek senatu, mają możliwość ubiegania się o stypendium ministra. We współpracy ze Starostwem Powiatowym w Przasnyszu Rektor przyznaje corocznie nagrody rzeczowe najlepszym absolwentom. Raz w roku gratyfikowane są również osoby z najlepszymi wynikami w nauce i włączające się w prace społeczne na rzecz Uczelni. Nagroda ta osiąga wartość od 500 do 1000 zł. Osoby wybitne są również uprawnione do ubiegania się o zwolnienie z opłat czesnego do 50% oraz o indywidualny tok studiów. W zależności od potrzeb wnioskodawcy zapewniana jest w tym przypadku opieka dydaktyczna oraz indywidualny dobór treści i form kształcenia.

Studenci są autorami/współautorami publikacji w czasopiśmie studenckim *ULTIMATE*, które można uznać za powiązane z działalnością zawodową nauczycieli języka.

Do studentów kierunku filologia kierowane jest również wydarzenie Countless Names of Love oraz festiwal kultury „ABAI WORLD” (prezentacje osiągnięć artystycznych, konkursu piosenki, recytatorski itp.). Wszystkim osobom studiującym na Uczelni bezpłatnie udostępniany jest sprzęt fotograficzny, znajdujący się w pomieszczeniu samorządu. W siedzibie Uczelni studenci mają możliwość bezpłatnego korzystania z siłowni, w tym pod nadzorem trenera personalnego.

Uczelnia wspiera rozwój przedsiębiorczy studentów poprzez organizowanie kursów dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej (spotkania/ zajęcia z ekspertami, doradztwo). Dodatkowo w ciągu roku organizowane są dwudniowe szkolenia dotyczące m.in. rozwoju zawodowego, budowania marki osobistej i autoprezentacji oraz na temat rynku pracy w różnych sektorach (w tym usług edukacyjnych i tłumaczeniowych).

Uczelnia stwarza warunki umożliwiające studentom rozwijanie różnych form aktywności: m.in. możliwość uczestnictwa w zdalnych warsztatach tłumaczeniowych organizowanych w ramach działalności koła naukowego, organizowania konkursów języka angielskiego dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Absolwentom Uczelni oferowane są zniżki w opłatach, gdy zdecydują się na podjęcie kolejnego kierunku lub kontynuację studiów na następnych etapach.

Studenci mają ograniczony dostęp do informacji o możliwości uczestnictwa w wymianie międzynarodowej, o czym była mowa w opisie stanu faktycznego w kryterium 7. Zakres informacji

na stronie www Uczelni nie jest wystarczający w kontekście uczestnictwa w wymianie oraz otwartości na współpracę z innymi uczelniami zagranicznymi. Informacja o możliwości wyjazdów udostępniana studentom jest niespójna, propozycje wyjazdów nie mają jasno zadeklarowanego programu (są ustalane dopiero po zadeklarowaniu udziału w wyjeździe).

Uczelnia wdrożyła rozwiązania dedykowane osobom z niepełnosprawnościami. Nad studentami z niepełnosprawnościami opiekę sprawuje powołany przez dziekana koordynator. Do jego obowiązków należy kontakt z rzeczonymi osobami oraz dostosowywanie warunków pracy do ich potrzeb. Uczelnia zapewnia specjalne pomieszczenie, dodatkowy sprzęt, świadczenia materialne oraz możliwość zindywidualizowania trybu rekrutacji na studia oraz późniejszych zaliczeń i egzaminowania. W ramach pomocy psychologicznej Uczelnia oferuje studentom konsultacje z psychologiem i pedagogiem, realizowane zdalnie po wcześniejszym umówieniu drogą mailową. Zainteresowanie studentów tą formą wsparcia ogranicza fakt, że obie osoby to czynni nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ULT, w tym na kierunku filologia, co zniechęca do korzystania z oferty. **Rekomenduje się** pozyskanie do współpracy w tym zakresie osoby/osób spoza środowiska uczelni.

Na Uczelni obowiązują i są stosowane wprowadzone zarządzeniami rektora procedury przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, powołana została komisja ds. przeciwdziałania dyskryminacji. Obowiązują także wprowadzone zarządzeniami rektora procedury regulujące zasady rozwiązywania konfliktów oraz przyjmowania skarg i wniosków. Skargi dotyczące zachowań przemocowych składane anonimowo nie są rozpatrywane. Uczelnia nie organizuje innych inicjatyw bądź kampanii informacyjnych dotyczących bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy.

Samorząd studencki występuje w roli pośrednika między studentami a władzami Uczelni. Po złożeniu wniosku lub skargi, samorząd omawia go ze swoim opiekunem, który kieruje ich do odpowiedniego pracownika. Następnie wspólnie ustalane jest rozwiązanie sprawy. Przykładem takiej sytuacji było omówienie wraz z koordynatorem praktyk problemów związanych z ich odbywaniem na obu specjalnościach. Studenci stwierdzili także, iż ich prośby skutkowały zmianą wymiaru i zakresu zajęć praktycznych oraz zakupem części podręczników. Uczelnia natomiast stwierdziła, iż studenci nie zgłaszali sytuacji wymagających podjęcia działań naprawczych.

Studenci ocenianego kierunku wykazują znikomą działalność dodatkową w ramach struktur samorządu studenckiego, co wynika z podjętego trybu studiów. Sporadycznie podejmowane inicjatywy studentów uzyskują wsparcie ze strony Uczelni (przykładowo wsparcie ze strony władz Uczelni uzyskała zbiórka zorganizowana dla osoby chorej na glejaka).

Uczelni udostępniła pokój na potrzeby samorządu oraz sprzęt fotograficzny, z którego korzystać mogą wszyscy studenci, w tym koło naukowe.

Studenci posiadają swoją reprezentację w organach Uczelni (tryb wyboru reprezentantów określają zapisy regulaminu samorządu studentów ULT). Uczestniczącą m.in. w pracach wybranych ciał koleżeńskich, opiniują decyzje dotyczące pomocy materialnej i spraw studenckich, ocenach programów kształcenia na kierunkach.

Studenci mają zapewniony kontakt z nauczycielami akademickimi w ramach konsultacji, na platformie mają też zapewniony elastyczny dostęp do wykorzystywanych w czasie zajęć prezentacji oraz do dodatkowych materiałów. Poprzez zapewnienie możliwości wsparcia ze strony nauczycieli akademickich, np. regularnie prowadzonych warsztatów tłumaczeniowych, studenci są motywowani rozwijania swoich zainteresowań i pasji oraz osiągania dobrych wyników uczenia się.

Studenci kierunku mają możliwość wyrażania swoich opinii poprzez system ankiet obejmujących różne aspekty procesu kształcenia. Badanie dotyczące praktyk skutkowało wdrożeniem zmian w zakresie organizacji przebiegu praktyki. Wyniki badań ankietowych są udostępniane na stronie internetowej

Uczelni. W roku akademickim 2021/2022 studenci mieli możliwość wyrażenia poprzez badanie ankietowe oceny pracy dziekanatu. Wyniki (wnioski wynikające z analizy przeprowadzanej ankiety) są udostępniane na stronie internetowej Uczelni.

Na Uczelni obowiązują procedury związane z rozwiązywaniem sytuacji problemowych oraz ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy, w których uczestniczą studenci.

Wsparcie dla studentów nie jest poddawane systematycznym przeglądom, których wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących oraz w których zapewniony jest udział studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stosuje formy wsparcia adekwatne do potrzeb i profilu studentów realizujących kształcenie w trybie niestacjonarnym, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Uczelnia uwzględnia zróżnicowanie potrzeb studentów w zakresie wspierania ich w rozwoju naukowego, społecznego i zawodowego. Wsparcie studentów jest realizowane poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. Jest prowadzone systematycznie oraz przybiera zróżnicowane form. Zapewniona jest pomoc materialna dla studentów (w tym studentów osiągających wyróżniające się wyniki w nauce, posiadających znaczące osiągnięcia sportowe), pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uwzględnione jest systemowe wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami.

Uczelnia wspiera działalność samorządu studenckiego i zapewnia jego wpływ na program studiów, warunki studiowania i rozwiązywania spraw studenckich. Studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii poprzez prowadzone na Uczelni badania ankietowe. Zapewniony jest udział studentów w przeglądach infrastruktury i zasobów bibliotecznych.

Na Uczelni obowiązują procedury związane z rozwiązywaniem sytuacji konfliktowych oraz ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy, w których uczestniczą studenci.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom.

W opisie stanu faktycznego zostały zawarte rekomendacje pozostające bez wpływu na ocenę spełnienia kryterium. Propozycja oceny kryterium jako spełnione częściowo wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. braku systematycznego, kompleksowego przeglądu systemu wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym i zawodowym oraz przygotowaniu do wejścia na rynek pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Wprowadzenie regularnych, kompleksowych przeglądów stosowanego przez Uczelnię systemu wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym oraz przygotowaniu do wejścia na rynek pracy ukierunkowanych na jego rozwój i doskonalenie;
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia prowadzi stronę internetową wraz z Biuletynem Informacji Publicznej dostępną dla wszystkich interesariuszy. Możliwa jest zmiana wersji językowej strony, jednakże strona www Uczelni w językach obcych praktycznie nie istnieje – jej wersja angielska zawiera jedynie kilka podstawowych informacji na temat Uczelni. Zakres tych informacji nie jest wystarczający w kontekście możliwości podjęcia kształcenia przez cudzoziemców w Polsce

Na stronie w języku polskim wyodrębniono zakładki dotyczące: aktualności, uczelni, rekrutacji, oferty kierunków studiów, spraw studenckich, jakości kształcenia oraz działalności Inkubatora Przedsiębiorczości i Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W przypadku dzielenia ekranu lub korzystania ze strony na telefonie podzakładki dostępne w menu nakładają się na tekst wyświetlanej podstrony, stając się nieczytelne. Brakuje również możliwości wyszukiwania materiałów na stronie po słowach kluczowych, co utrudnia dotarcie do części z nich. W każdej z konfiguracji zapewniane są narzędzia ułatwiające dostęp do informacji osobom z niepełnosprawnościami, np. umożliwione są opcje dostosowania wyświetlania strony i tekstu takie jak: zmiana rozmiaru tekstu, wprowadzenie kontrastów podkreślenia linków.

Na stronie są dostępne informacje dotyczące formy studiów dla kierunku filologia, przewidywanych możliwości zawodowych oraz sylwetki absolwenta. W zakładce o programach studiów Uczelnia nie podaje do wiadomości publicznej pełnego programu studiów, obejmującego treści kształcenia prowadzące do osiągnięcia efektów uczenia się. Student uzyskuje dostęp do pełnego programu studiów (sylabusów), planów zajęć oraz informacji z zakładki „tok studiów” dopiero po zalogowaniu do wewnętrznego systemu Uczelni. Na stronie Uczelni dostępny jest wyłącznie harmonogram zjazdów. Na stronie Uczelni kandydaci na studia znajdą także niepełne i niespójne zasady rekrutacji. Przedstawiono ogólne terminy rekrutacji, uchwałę Senatu, informacje na temat płatności oraz wykaz wymaganych dokumentów. Brakuje natomiast informacji odnośnie sposobu składania dokumentów. Uczelnia udostępnia informacje odnośnie dodatkowych aktywności podejmowanych przez studentów, takich jak koła naukowe i samorząd studencki. Publikowane są informacje odnośnie organizowanych konferencji naukowych i szkoleń oraz pojawia się odnośnik do strony Edukacyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości, zastępującego działalność Biura Karier. Opisano również opcje współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, możliwości wolontariatu w ramach porozumienia z Fundacją „Gwiazdka” oraz wskazano partnerów Uczelni. Wyszczególniono zakładkę dotyczącą wsparcia osób z niepełnosprawnościami, gdzie znaleźć można także informacje na temat wsparcia psychologicznego.

Użytkownicy stron internetowych ULT mogą zapoznać się z informacjami na temat władz Uczelni, jednak nie udostępniono informacji dotyczących nauczycieli akademickich (kontakt, godziny

konsultacji). Dane te są dostępne dla studentów w kalendarzu MS Teams i po zalogowaniu się w systemie.

Na stronie zamieszczone są informacje odnośnie godziny pracy dziekanatu i biblioteki. Upubliczniona jest również informacja o stosowanych przez bibliotekę platformach, ułatwiających dostęp do zasobów bibliotecznych oraz hiperłącza z wideoprzewodnikami na temat ich użytkowania. Dodatkowo pojawia się zakładka o Uczelni jako akredytowanym Centrum Egzaminacyjnym Pearson i sposobach uzyskania certyfikatu językowego.

Wśród dokumentów opublikowanych na stronie Uczelni odnaleźć można m.in. zarządzenia Rektora, Statut i strategię rozwoju Uczelni na lata 2018-2028 i obowiązujące regulaminy (regulamin studiów, pomocy materialnej, praktyk). Dostępne są uchwały Senatu maksymalnie za okres od stycznia 2022 r. do dnia bieżącego. Na stronie internetowej ULT w zakładce dotyczącej stypendiów brakuje również kompletu załączników do obowiązującego regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów ULT (m.in. szczegółowych zasad dla stypendium specjalnego, stypendium rektora i zapomogi.)

Zakres informacji udostępnianej na obu portalach nie jest spójny: inne dokumenty są zamieszczone na stronie Uczelni, inne ich wersje upublicznione w Biuletynie Informacji Publicznej. Niektóre z uchwał Senatu możliwe są do odnalezienia dopiero w innych zakładkach tematycznych, np. w sprawie procedury dyplomowania.

Ponadto w oficjalnej dokumentacji (m.in. obowiązujących regulaminów) występują liczne błędy językowe oraz błędy związane ze stosowaną w aktach prawnych numeracją. Pojawiają się również terminy niedostosowane do aktualnych przepisów prawnych (np. efekty kształcenia).

Uczelniana komisja ds. jakości kształcenia dokonuje okresowego przeglądu strony internetowej. Także pracownicy Uczelni i studenci mogą zgłaszać uwagi odnośnie jakości zamieszczanych na stronie informacji do osób odpowiedzialnych za obsługę strony, pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia lub na posiedzeniach Senatu. Działania te nie są jednak w pełni skuteczne.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK / NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym	tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	tak
7.	Aktualne programy studiów	nie
8.	Sylabusy	nie
9.	Kompletność sylabusów	nie
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak
12.	Erasmus	nie dotyczy
13.	MOST	nie

14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	nie
15.	Harmonogram zajęć	nie
16.	Regulamin studiów	tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	nie
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	tak
19.	Biuro Karier	tak
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	nie
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym wyniki ankietyzacji studentów)	nie

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Strona Uczelni skonstruowana jest w sposób przejrzysty i przyjazny użytkownikowi, jeśli używana jest pełnoekranowo. Na każdym urządzeniu umożliwione są opcje dostosowania wyświetlania strony i tekstu.

Dostęp do informacji na portalach uczelni jest częściowy. Prowadzona i aktualizowana jest zakładka z aktualnościami. Wyszukiwanie pozostałych informacji na stronie jest utrudnione lub nieintuicyjne. Występują znaczące braki w udostępnianej dokumentacji, czego przykładem są chaotycznie przedstawiane uchwały i zarządzenia oraz brakujące załączniki. Obowiązująca dokumentacja dostępna jest wyłącznie w języku polskim.

Uczelnia deklaruje cykliczne przeprowadzanie przeglądów strony z udziałem przedstawicieli różnych grup interesariuszy, które nie w pełni skutecznie prowadzą do jej doskonalenia.

Propozycja oceny kryterium jako spełnione częściowo wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niepełnej i nie w pełni dostosowanej do potrzeb różnych grup interesariuszy informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku na stronach internetowych;
2. braku konsekwencji i regularności w publikowaniu i aktualizowaniu informacji na stronie Uczelni;
3. braku dostępności do informacji dla osób obcojęzycznych;
4. braku wpływu okresowych przeglądów zawartości strony internetowej na zapewnienie kompleksowej informacji o kierunku studiów dostosowanej do potrzeb różnych grup interesariuszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Udostępnienie w domenie publicznej aktualnej i kompleksowej informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku;
2. Systematyczną aktualizację informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku zamieszczanej na stronie Uczelni;
3. Zapewnienie dostępności do informacji o kierunku studiów oraz programie studiów na kierunku dla różnych grup interesariuszy;
4. Opracowanie obcojęzycznej wersji strony internetowej wraz z najważniejszymi dokumentami.
5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni obowiązują formalnie przyjęte zasady określające funkcjonowanie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia, określone w dokumencie Uczelniana Księga Jakości Kształcenia. Dokument ten przedstawia politykę kształcenia Uczelni oraz opisuje 14 procedur w zakresie monitoringu, ewaluacji i doskonalenia procesu kształcenia oraz tworzenia i doskonalenia programów studiów.

Są stosowane opisane, spójne z wymienionymi w powyższym dokumencie zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są okresowe oceny programu studiów oparte w założeniu o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji pozyskiwanych m.in. z badań ankietowych, przeprowadzanych przez nauczycieli analiz osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, protokołów zaliczeń, egzaminów, realizacji praktyk studenckich, protokołów procesu dyplomowania.

Na Uczelni zostały formalnie wyznaczone osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem oraz zostały określone ich kompetencje i zakresy obowiązków. Za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na Uczelni odpowiada pełnomocnik rektora ds. systemu zarządzania jakością kształcenia, z urzędu pełniący także funkcję przewodniczącego uczelnianej komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny nad kształceniem na ocenianym kierunku zapewnia dziekan oraz zespół programowy kierunku studiów. Nauczyciele akademicy opracowują efekty uczenia się dla prowadzonych zajęć, analizują stopień ich osiągnięcia, przygotowują korekty prowadzenia zajęć. Korekty w zakresie efektów uczenia się dla zajęć /grup zajęć wprowadza koordynator o ile nie zmieniają one macierzy efektów uczenia się. Zmiany kierunkowych efektów uczenia się dokonywane są na pisemnego wniosku przez uczelnianą komisję ds. jakości kształcenia.

Obowiązujący na Uczelni tak pomyślany wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia jest niefunkcjonalny. Nakładanie się kompetencji na poziomie zarządczym utrudnia merytoryczną refleksję i sprowadza się do doraźnego powoływania zespołów zadaniowych, posiadających enigmatycznie określone kompetencje, na które w praktyce cedowane jest podejmowanie decyzji w zakresie działań projakościowych.

Zebrane w uczelnianej księdze jakości kształcenia procedury określają zasady i tryb wprowadzania zmian w programie kształcenia. W projektowaniu i modyfikacjach programu studiów w założeniu uwzględniane są innowacje dydaktyczne, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość.

Przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacyjne.

Na ocenianym kierunku prowadzone są Uczelni oceny programu studiów obejmujące co najmniej efekty uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyk zawodowych, wyniki i stopień osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Jednak nieprawidłowości dotyczące:

- oceny zgodności programu kształcenia na kierunku z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu MNiSzW w sprawie studiów z 27.09.2018;
- niespójności koncepcji kształcenia na specjalności nauczycielskiej z obowiązującym standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu;
- sposobu formułowania efektów uczenia się;
- braku kompleksowości treści programowych i ich niskiej adekwatności w odniesieniu do efektów uczenia się dla kierunku o profilu praktycznym;
- oceny programu, organizacji i przebiegu praktyk;
- specyficzności i różnorodności metod kształcenia adekwatnie do treści programowych dla zajęć i grup zajęć;
- doboru metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zapewniających skuteczną weryfikację umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy
- opisu zasad dyplomowania, przewidujących zapewnienie praktycznego charakteru prac dyplomowych i ich związku z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

świadczą o nieskutecznym działaniu uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia ocenianego kierunku studiów.

W ocenie programu studiów biorą udział nauczyciele akademicki, studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym opiekunowie praktyk studenckich, jednakże pozyskiwane w ich procesie informacje oraz wynikające z nich wnioski nie są w pełni wykorzystywane do systematycznego i systemowego doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, której wyniki są publicznie dostępne, nie są one jednak w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia i nie przyczyniają się do trwałych pozytywnych zmian.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia określiła zasady swojej polityki zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w formalnie przyjętym przez Senat dokumencie Uczelniana Księga Jakości Kształcenia. W Uczelni wyznaczone zostały osoby i zespoły odpowiedzialne za jakość kształcenia oraz opisane w tym dokumencie zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz zasady oceny programu studiów oparte o wyniki wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów.

Obowiązujący na Uczelni wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia z uwagi na nakładanie się kompetencji na poziomie zarządczym i cedowanie decyzji w zakresie działań projakościowych na doraźnie powoływane zespoły jest niefunkcjonalny i nie jest w pełni skuteczny co potwierdzają to nieprawidłowości i uchybienia zdiagnozowane w ocenie spełnienia kryteriów 1-3. Na ocenianym kierunku nie został zapewniony w sposób skuteczny udział interesariuszy wewnętrznych oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w ocenie programów kształcenia i ich realizacji oraz doskonalenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej, ale ich wyniki nie są w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niepełnego wdrożenia na kierunku procedur i zadań uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do okresowej oceny programu studiów i jego doskonalenia;
2. niepełnego wykorzystania wyników zewnętrznej oceny jakości kształcenia do wprowadzenia trwałych zmian doskonalących studia na kierunku filologia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia:

1. Pełne wprowadzenie na kierunku filologia, skuteczne diagnostycznie oraz naprawczo, zasad i procedur wewnętrznego systemu jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów;
2. Wykorzystanie wyników zewnętrznej oceny do wprowadzenia trwałych zmian skutkujących poprawą jakości kształcenia;
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

4. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2020 r. poz. 85);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 226, z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. *w sprawie kryteriów oceny programowej* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. *w sprawie studiów* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. *w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. *w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej*, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. *w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej*;
9. Uchwała nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. *w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023*.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej**Profil praktyczny****Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się****Standard jakości kształcenia 1.1**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**Standard jakości kształcenia 2.1**

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl